Mscr.
282

Credo tibi paule mutuam esse spem heri de te cum Lucilio nostro de apocryphis et aliis rebus sermone habuimus. Erant enim quida discipuli mecum. Nam iamdudum nos secessimus. Ne uno loco nos occasio ne alio tendentes hi de quibus dixi nisi nobis adimentes sunt. Certe quo tui putam optauimus. Et hoc scias uolo libello tuo lecto. et de plinii aliquibus libris quas aliquia cunauerim seu capite prouincie dereliqui. Mira exhortatione uitam morale continetes usque retrectauimus. quos sensus non

Sec. 43, 135

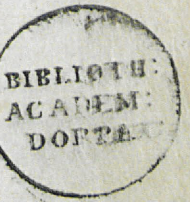

puto exte deos sed perte. Certe aliqn°
exte et perte Tanta enim maiestas
eary rery est / Tantaqz generositate
calleris. ut vix sufficeriras putem
etiam hoinz. his quibus institui ut
non dicam perficiqz no possunt
Bn te valere fr Cupio et Valeo Se
Literas tuas hilares nec Paulus.
Heri accepi ad quas rescribere statim
si putram Invenis que adte missurus
eram habuisem. Scis. N. qn. et pque
et quo tempore. quid cui dari committiqz
debeat. Rogo ergo non puteis neglecti
dum persone qualitate respicio. Sed
qd Vris meis nos bn acceptas alicubi
scribis. Felicem me arbitror tanti viri
indicio. Nec enim hoc diceres censor
sophista magr tanti pricipis. et oinz

ut dea

nisi qz ferre dicas./opto te diu bene
valere. Seneca Paulo.

QVedam volumina ordinaui/et di-
uisionibz suis statim eis dedi/eaqz
quoqz Cesari legere sum destinatus.
si mores prospera annuerit/ut nouas
aures afferat. eris et tu pius. Si in alias
fueris reddam tibi diem/et hoc opus
in uicem inspiciamus. Et possim no
primus ei hanc edere scriptura/nisi pus
tecum conferam. ñ modo hoc ipsum
fieri potuisset ut scens te no preterire
Vale paule Carissime. Paulus seneca.

QVotiensqz literas tuas audio pre-
sentia tui cogito. nec aliud existi-
mo/qm oi tempore te nobiscu esse/cu
qz primu uenire coperas in uice nos
de proximo uidebimus. Bñ te valere

opro. Seneca arbitratus paulo.

Nimio tuo secessu angimur. quid est
que te ves remotu. Si indignario dice
qd pro victu et secta uestrui vestesseris
et aliorsum conuersus sis exit postu
landi locus ut ratione factum non
lenitate hoc existimes. Paulus Seneca

De his que mihi et Lucilio
scripsistis non licet arundine et
atramento loqui quasi altera res ne
cat et designat aliquid. Altera euiden
ter ostendit precipue cu eos sciam
inter nos esse hoc est apud uos et in
uobis a me intelligat oibz est honor
habendus et tanto magis qnto indi
gnandi occasione captant. Quibz si
patientia demus omnino eos et quaqz
parte uicemus si uno hi sunt qui

penitentiam sui gerant. bene valeat

PRofitor bene me Senecafinale
accepisse lectione vestrarum quas Galathis
Corinthiis achaeis misisti. Et ita inuicem
uinamur ut etia cum honore diuino
eas exigerem. Sps enim sanctus in te et sup
te excelsos et sublimiores satis ueneraby
les sensus exprimit. Vellem itaq; igitur
cum res eximias proferas. et maiestati earum
cultus sermonis non desit. Et neqd tibi se
subrupiam. aut conscientiae meae debeam
confitor Augustum sensibus tuis gno
tum. Cui perlato uirtutis ista uox sui
Miraris enim posse ut ille qui nō legip
time imbutus sit taliter sentiat. Cui
ego respondi. Solere deos ore Inno
centis effari. hinc eos qui prouari
cari doctrina sua quid possunt. Et

al Sps tu sanctus sit exhibeas se excelsos sublimior sat ue nerabiles sensus exprimit.

dato ei exemplo. Vaticani hoīs rusticij
Cui cum uiro duo apparuissent in
agro reatino, qui postea castor, et
pollux sunt noīati satis instructus
uideur. uale. Paulus Senec

Lect non ignorem Cesarem. nisi rex
admirandus. Si qn deficiat amoto
rem esse, permitte tu te non ledi sed
ammoneri. Puto enim te grauiter
fecisse qd ei nuntiā perferre nolu-
isti q ratu et disciplinę eius sit con-
trariū. Cum enim ille gentiū deos
colat, quid tibi iusum sit et hoc cū
fare uelles nō uideo nisi minio amoē
meo te hoc facere existimo. Rogo de
futuro ne id agas. Cauendū est
enim ne dum me diligis offensam
duc. Cuiusquidem offensa. neqz ab-

erit. Si perseuerauit. neqz si non sit pro
derit. Si est regina non indignabitur
si mulier est offendetur. Bene Vale
8 cio te nõ tã tui cã Seneca paulo
comotũ heis qõ ad te de educione hrazy
tiazy cesarij feci quam natura eoy
que ita mentes hõiz aboibz artibus
et moribus rectis. ut nõ hodie
amirer quippe ut his qui multis do
cumentis hac iam notissima habeã
igz noue agam ut siqd facile in pte
ritum factum est nemini errogabis
Misi tibi libru de uerboy copia. Vale
paule Carissime. Paulus. Senece.

QVoniamqz tibi scribo et nomen me
um nõ subsecundo graue et secte
mee incongruente rem facio. Debeo
enim ut sepe professus sum cũ oibz

oia esse et id obseruare in tua pfond
qd lex romana honori senatus con
cessit perlecta epla ultimu locum
eligere ne cu aporia et decore cupia
efficere qd mei arbitrij fuit Vale de
uotissime magister. Seneca Paulo.

AVe mi Paule Carissime. Si mihi no
mineqz meo uix tantis et ad id
electus oibz modis no dico fuerus
uinctus sed necessario mixtus acti
erat de Seneca tuo. Cum sis ergo uer
tex et altissimorq oiuz montium ca
men. Vis ita latere? Ita tibi sim
proximus ut altera tui similis de
putet. haut itaqz indignu pmasa
ac eptarq noiandum ceuseas, ne
temptare magis me qua ludere u
dearis quippe cu scias te aiie esse

Romanis. Nam qui meus tuus apd
te locus est. qui tuus uelim ut meus
Vale mi. Pa. Carissime. Seneca Paulo
Ve mi Paule Carissime. putas ne me
contristarj et no luctuosum esse qd
de Innocentia nra subinde supplicia
sumitur de hinc qd tam duros tagz
obnoxios nos reatui omis populus
iudicet. Putes a nobis effici qequid
in urbe contrarium fit. Sed feramus
equo animo et ueniamus foro qd sors con
cessit Donec inficta felicitas finem m
malis iponat. Tulit et prisca etas ma
cedonem philippi filium. et post darium
dionisium nra quoqz gaium cesarem.
quicquid quibus licuit incendium urbis
Romana manifeste unde sepe patiatur
constat. Sed si effari humilitas humana

potuisset quid causae sit et impune in
his tenebris loqui licet. Iam omnes om-
nia iuderent xpiani et iudei qui quasi
machinatores incendij supplicio affecti
fieri solent. Grassator iste quisqs est tui
voluntas caeruisiona est. et mendatium
velamentu tpri suo destinatus est. Et ut
optimus quisqs inui pro multis dona-
tum est caput. Ita et hic devotus
pro omibz igne cremabitur. Centurigin-
ta duo domus insule quattuor sex
diebus arsere, septimus pausam dedit
bene te valere frat opto. Seneca. Paulo
Allegorice et enigmatice multa ate et
usqz contraqz opera colliduntur, et ideo
verum tanta uis est et muneris tibi
tributi, non ornamento verborum. Sed cul-
tu quodam decoranda est. Nec variare

qd sepius dixisse te retinero. Multos
qui talia affectant sensus corrumpere
et rerum conscerare uirtutes. Certum
mihi ut concedas uelim latinitati mo-
rem gerere. honestis uocabus spem ad-
hibere, ut generosi muneris concessio
digne possit ate expectari. Bene uale
dat. iij. non. Iulij. Lacone, et Sabino
consulibus. In hac Epla manifeste testa
tur Paulus Senecam fidem Christia
nam adeptum fuisse. Senece Paulus.

PErpendenti tibi ea sunt reuelata, que
paucis diuinitas concessit. Certus igit
ego in agro iam sterili semen fructifer
sero. Non quidem + dermanentis ~~manantis~~ crescentis + matriam
et manentis in eternu. quod prudentia q corporis in-
tua assecura indeficiens fore debebit denuz. fz
Ethnicorum et istorum obseruationes nrebu stabile
dei

censere mirandas nomen te auctorem fe
ceris yhu Christi preconijs ostendendo
y hetericis irrepheusibile sophiam qua
propemo adeptus regi temporali/ cuiusq;
domesticis atq; fidis amicis insinuabis
quibus aspera et incaptibilis erat p
suasio. Cum plerisq; illorum minime flec
tantur insinuationibus tuis/ quibus
mirale comodu psuasio sermo dei in
stillatus nomi homine sine corruptela
perpetuaq; mam parit ad deum istic
properantem. Vale Seneca Carissime
dat bal aug Licone et Sabino
consulibus.

Hieronimus in libro de Viris Illustribus
sic scribit de Seneca

L Vcius. Anneus Seneca Cordubensis.
at Sonimus Stoici discipulus/ et parvum

Lucani poete. continentissime uite fuit
quem uio ponerem in cathologo scor/
nisi me ille eple provocarent que le
guuntur a pluribz. Pauli ad Senecam
et Senece ad Paulum = Inquibus ci
esset neronis magr et illius temporis
potentissimus optare se dicit eius esse
loci apud suos cuius fuit Paulus apd
Christianos. Hic ante biennii quam
Petrus et Paulus martirio coronarent
a Nerone interfectus est.

FINIS.

An seni ducē uxorē ducere liceat poggius flo.

Poggius florentinus plurimā salut
dicit Cosmo de medicis. Viro prestantissimo
disputatiunculā dudū inter doctissimos
Viros Nicolaum mrm et Karolu Aretinū
an seni conduceret uxorem ducē habitā
Cum non nullos locos eius memorie com-
mendassem decreui nunc ociosius vrīs
tradere tum pp hōnis dignitatem tum et
sniam meam conferre Caroli dicta inde
bant. Sunt. ri. quidā rex ignaui qui ne-
phas esse putent matrimoniū querere cū
qui sit etate prouectior cū illi maxime as-
sit tempori assit gubernande domestice
rei prudentia et adiumentū uxoris fe-
re necessarium existat. Quāq̄ aut pluribus
uerbis ac sententiis a Carulo cause senec
tutis defensa fuit quam ame referantur
Tamen his paucis que in mentem uenerē

alia ex parte satisfactū aduersus Nico-
lai Iudicium puto. Ad te aut uirum
tum sapientissimū tū sāctissimū discep-
tationem mitto, ut ea lecta abste chcā
utrius sententiā magis probes. Q; si ieiu-
nius ame dicantur. qm aut Nicolai ius
disputandi aut Caroli eloquentia poscit
imbecillitatem ingenij mei culpabis.
qd ultra nequit progredi quam uires
ferant. malui ri. qntum scribendo qplecti
potui assequi quā sinere. aut doctissimoz
hoim uerba in re presertim ne-
cessaria in oblitionem laborentur. Vale. flo.

CUM uiri doctissimi mihiq; summa
amicitia coniuncti. Nicolaus Ni-
colus. Carolus Aretinus. mecū post acep-
tam uxorem. ut fit inter amicos pran-
derent inter edendum in eum sermo-

nem peruenimus ut quereretur an
Seni. In me aut hec interrogatio uer
gebat esse uxor ducenda cu uero plu
ra in utramq; afferentur. Ego aut pro
priam causam tueret asumptus inqm
latius hec disputanda censeo,
nam inflare re leteq; tibie sonare ut
dicitur consueuerunt modulatio. Mena
igitur remota cum his de integro uri
retur sermo Nicolaus iuo loqui in ea
sententiam capere uideretur. Quid
inqm Nicolae cause affers? Cur sene
coniugij comodus primandu putes. Tu
ille paulu subridens. ut erat prompt
ad facetas omis mihi profecto inquit. no
solum stulti. Sed uos q; uidemini insa
nire ut eleboro opus esset ad purgadas
tanta insania uesania hoiuz mentes

at denim

Que enim stultitia est cum usq; ad se
nium uxorem contempseris. liber at
tui uiris uiuens. Postmodum te subicere
uoluntarie seruitutij at nouarij molestia
rum causam querere. qs neq; commo
de ferre queas neq; ullo pacto reicere. huc
certe Catulū laudo. quem suo et ab
aristotile in suis policratis prefinito tpre
nouū maritū uidimus. Iste uō me de
signans. dicam ut uideor prouincia
sumpsit. qui tunc noua arte uiuit. cū
desinere opporteret. hec una qdem res
est. que maxime adolescentia. ac iuuen
tutem decet. senibz precipue fugienda
laudet alij rem uxoria quantum libet
mea qdem semper fuit opinio eā re
tum oibz annis grauem tum uō senec
tuti aduersam plurimū esse. que cum.

subleuanda aliquo presidio esset, pon
dere uxoris opprimere stultissimum
uideretur. Nam ea etas cum neqz sibi
neque matrimonij muneri satis pos
sit facere, quietem potius quam no
uum laboris opus genus uideretur appe
tere. Satis negotij in ipsa senecture con
sistit absqz qp ea supuacua molestia
implicetur. Atqui imqz ego tu qui cete
ros forsan extua natura uidetis qui
semp uxoris nomen tamqm Sisifi sax
um exhorruisti. nescius quid in ea sit
comodi ac uoluptatis, que si cui dulcis
est tum maxime senibz peruacunda.
Michi quidem ad hunc diem nulla
satietas nulla penia uxoris capit qn
potius, ita in illo consolor. Ita letor in
dies magis, ut qui absqz uxore uiuat

penitus stultos putem. Iudicemq; eū
qui uxoris comoda caret omnī
bono carere. Istuc fortassis inquit Ni-
colaus tibi usu uenit qui nactus es
adolescentem optimis educatum moribz
tibi morigeram atq; obsequentē ut ma-
gis tibi fortuna mea diligenda cōmen-
danda sit, qm consiliū in deliberanō
Sed cum rara sit animi intereris nūq;
tibi contigit. Sed quid tibi ad eratis di-
gnum erat querendum duco factū
uero tuum quandoquidē ex sententia ac-
cidit uehementer probo. Sed eo modo
quoquidē pro ut dudum rudens pro-
retulisti. Amici factum probauit. nar-
rasse et te meminī quendam in An-
glia ab amico consultum an femi-
nam qua oculte antea desponderat

uxorem sumeret. Atq; ille parū enim
pudicitie mulier consuluerat rem fieri
prohiberet / amicus aut sibi integrum
non esse diceret / cum eam iam diuis
despondisse fateretur. Ille statim mu-
tata sententia tanquam in mulieris noie er-
rasset matrimonium suasit. Optime id
factum asseueranS. Idem ego qd actū
est approbans qm tibi res exuoto cecidit

Verumtamen parum mente constare
mihi uidetur. qui quinto / et quinqua
gessimo anno que tibi nunc etas est
coniugem querit ingrauescentes iam
sua sponte annos grauiori curarum
mole deprimens. Quid enim si uxor
tuis moribus contraria ac peruersa
domi fuit / que te redemptem curuo

graumq; excipiat uultu exeunte uirgio
prosequatur domi morante uerbis ob-
tundat ac mordeat, q̄ te cura, q̄ anxie-
tas q̄ mentis cruciatus uexabit, quid si
ebria, cadē. ⁊ hec possunt. fuit si im-
pudica ignaua somnolenta, sacius emori
esset quam cum hac uitam degē. Adde
quod aut uirgo aut uidua. et ut ado-
lescens uel etate prouectior seni exit
iungenda. Virgo cum diuersi sint
adolescentiū et senum mores uarij ap
petitus. longe alia natura, raro conue
niet cum uiro uarietas morū reddet di
uersitatem uite ut idem sentire non
possint. Altera risu. ludis iocis. Alter
austeritate et rebus seriis delectabitur
illa appetuerit mellius cula. Vir stoma
cho debilis. Altera in causam iuy

alter for declinabit. Ita affectionū dis-
paritas dissensiones primo deinde odiū
parit ut mihi quidem in lubrico ne-
sari videatur. Senex cui virgo cui co-
pulata sit, vidua vero si iuvenis fuit
iuvenē iuvē experta dolebit status cō
mutationem conqueretur cibū sibi di
minutū. semp prioris vitæ memor &
dulcis anteacte vite, egro senectutem
año ferret, suspirans ac mentem referes
ad superiorem vitam, ut plane intelli
gatur, etiam si id non audeat proferre
presentium. amissi viri desideriō
commoveri, sin tue etati uetulam con
formem matrimonio tibi iunxeris, neq;
filij creabuntur, et duo imbecilles alt
alterius onere succumberet. Cumq; uni
debilitas magnū onus afferat accumu-

lato postmodum duplici morbo suma
torquebitur calamitate. Emergent pre
terea sexcente mdiem improuise mo
lestie, que nedum senes ut iuuenes q̃
ad penitentiam uxoris adducant.
Loquor de his que domū pudicam
seruant non uiris infide nullo pac
to uxor merentur nomen. Q. si pu
dicitie ut suspicio ut crimen addat
nullū erit grauiꝰ tormentū nulla
maior infelicitas. Mihi quidē has
difficultates aio uolenti rectius uisus
est mtuo uersari procul ab homin
auris, quam periculū facere cius rei
quā multi sapientes ut suspēcam
uitarunt. Sunt aūt multi qui ue
gente etate uxorem querant tacq̃
senectutis quietem. O insulsos homes

at
uolunti
t.
alos

qui fessi ac requiem petentes mlce-
tum se proiciunt quiescendi causa
uepribus ac rubis repletu. At uō
hi magis errare mihi uidentur qbz
ad sit liberale aliquod doctrine ge-
nus cui honeste uacent, et animū
bonis artibus imbuant. Nam libe
rior est multo ad hrarz studia sui
arbitrij uite qm impedimento mu-
lebri inuolutus. Adde qd liberej
eo tpre sembus suscipiuntur. ut
eos iuuentutibz imbuere aut certum
quid exercatij genus tradere ne-
quant ante morte peruenti qm
instet tempus rationi percipiedeqz
accomodatu tutorz certe cure com-
mendate sunt, qui sepius questu
quam parentu beniuolentia seqm

que pacto neque dum uiuis illo
solida ex filijs quos nondum nouisque
les enasuri sint percapitur conso
latio neqz in morte spes datur certa
futuroz. quia morientis animus acquie
scat. Scio in multis hec aliter posse ca
dere. Nam te beatum quidem reputo
si uera sunt que de uxore retulisti.
Vacamus his honeribus que plurimos ho
minum pessumdant. Sed tamen tuo
consilio ambiguo semp perferendu
duxerunt. hic cum paulum rude capis
sem ad purganda Nicolai accusatoriez
intentus. Sunc Carolus inqt ut pro
te ceterusqz sembz respondea Nicolao
liberius. H. honestiusqz senu causam
tuebitur. Si quem ex senio positum
nulla propria affectio sed ueritas ad

dicendu impellit. Video nicolau nrz
cam legem probare quam ipe sibi
indixit nulla quidem Ratione sed
timore. nescio quo superuacaneo et
austeritate quadam sub agresti qm
oc uite usus repudiauit. qui enim
non iprobare debemus cam uiuedi
consuetudine quam si omes seque
rentur generis
homiz penitus interiret. Et enim
maris et femine coniunctione ad
conseruatione orbis necessaria nata
ipa instituit. Ne dum inter homes
sed in reliquis quoqz animatibz. Itaqz
rectissimu puto male coniuncta
uiuere et se accomodare ad ciuile
uitam prolemqz gignē ad amplitu
dine ciuitatis. qua solitariu degē

sterilem remotu aconsuetudine ce-
teroꝝ uera at perfecta amicitia. qd
maxime coniugium prestat / ac cot
tidiana beniuolentia priuatu. Turpe
quidem est ac preter naturam nobis
insitam rationem / cum homo sit
animal sotiabile ad procreationem natu
respuere gignendi facultate & eam
sotietate spernẽ que sit omniu opti-
ma ac iocundissima. Cetera alia
ratione carentia uis ipa ipellit na-
ture ad coniunctione procreandi gra
ut sua species cuilibet conseruetur. qd
homo ratione utens cuius fecunditas
utilior est brutis / an erit ceteris de-
terior / et facultate celitus propagande
sobolis data ad delendu genus hoim
abu Vide ne erres nimiu mi

Nicolae si id etia uiro sapienti suadē
uelles qd ad extinguendu non solu
ciuitas et hoiuz cetus. sed terrarū qz
orbem spectaret quamqm sapiens
nullomo esse posset, qui naturę ordi-
ni institutoqz contrauet, aqua bene-
uiuendi ome principiu duxerunt
Neque uero illos ab oto lrarū matri-
moniu reuocabat. Non enim socrati
Platoni Aristoteli Theophrasto, et c-
ueus Catoni illi prisco Marco Tullio
Varroni. Senece reliquisqz doctissimis
uiris uxores impedimento extitere
quominus ceteros qui coniugia respue-
rint oi uirtutu doctrine gne supa-
rint. Quicqd matrimonio qui ab-
stinet ut fornicator ut adultor cua-
det aut alteri uitio detestabilior

in uoluctur. neq; tu mihi uite continen-
tiam pre te feras et quidem pauci ad-
modum existunt qui eam uirtutem
amplectantur. Atq; ppt honestiore
quoque uitam uxoris muneri heredi
est. his ego de causis et si cetera com-
moda abessent omni etate ad prgenie
apte nuptias suaderem. neq; uereret
nescio qd iniane seruitutis nom q; sub
esse conuigio censes. Suma quide lib-
tas est uiue ut uelis qd solum conuigiu
prestat / niquo non seruis / sed imperas
liber es enim amicitiis que undiq; i nup-
tos arconstruit. Imperas muliери que
tibi parere ac seruire suasponte con-
disat. Maxime uo semb; qd tu paulo
ante uerbis ab horrebas matrimoniu
esse utilissimu. indico / ciu co tpre uxo-

rem querant quo lasciuis/ mistria le
uitate incuria nacua erat rebus aut
agendis et consilio apta/ optimu ac
precipuum fructu exre uxoria por
percipere. Hic solus nouit quenue ap
petenda fuerit fuerit/ quenue fugiedo
mistria alterius suo regit consilio/ ap
petitus prudentia moderabr labere3
retinebit/ et rude uitam in suos mores
traducet/ Hic cum rude capisset Ni
colaus atq3 inquit/ Tu senes of lau
das tamq3 non multi pueris deterio
res atq3 i prudentiores reperiantur
O miris inquit erat Karolus tam seni
quam iuueni si stulta fuerit molesta
est. sed nos nio de uno aut altere/ sed
de cor senum causa querimus. Mihi
quidem rones uiuendi duce conside

ranti/et senis coniugiu approbo et
ei rectius quam adolescenti uxorez
adulescentula arbitror collocari. Primu
nullam legem/ neqz consuetudinem
uideo que uxore senibz interdicat
Sed quemadmodu uidemus nauiu
gubernacula rectius credi senioribz
sic in domestica cura aptior erit q
uixerit diutius. Nam in iuuene ra
rissime ullu genus prudentie ince
pot. tum uero quemadmodu nouelli
palmites nisi claiculis tanqz in
ambiz hercant sustentaculo/ decidut
neqz possunt consistere Sic adolescen
tule etas nisi senu prudentia rega
tur labitur per sepe/ at se ipam pro
sternit. Adolescentes qppe at iuni
ores nedu alios/ sed ne ipos quidem

norunt regē / incerti rex / et romis
iguax / ut inter cetera commoda
sepius contingat. uxorem prouiro
esse / ea quoq; est etas / ut nullū sui
periculū fecerit / incertū est quibus
moribus qua prudentia / quo gue
exercatij qua uiuendi roe sit uitam
actureus. Duoq; insup iustitia simul iun-
cta etate adiuciū tenera magna in
comoda afferet in uita / alter alterq;
in errore trudet / dum indulgebit
suis cupiditatibz quibz obsistere in-
firmo animo nullo usu / nulla pru-
dentia didicerunt / Plurimij ut alia
omittam ampla patrimonia apa-
rentibz relicta dissipant / ut postmo-
dum egentes uitam inopem cum
liberis ducere compellantur / qua

exre multas mulieres fieri deterio-
res necessitas coegit / non nullas q̃
labi adolescentiu iniquitas et stulti-
tia impulit ut parum tutum sit
filias suas minoribus credere. At
uero iuuenibus uita omis antecta
cognita est / et perspecta. i promptu sut
mores / metus fortune / questus pru
dentia ualitudo q̃ cetera / uel ad uir
tute uel ad uitia spectantia / inquib̃
immutande deteriorande ne consue
tudinis nulla suspitio supsit. Senis
naq̃ etas prudentia et consilio uiget
ut no facile in errores labatur. hic uxo-
rem rem ibecillem reget. org ordine
et domesticis institutis efferuescentes
animos compescet atq̃ instruet fortu
nas non solum seruabit / sed augebit

in suum

in suum et filiorum usum beneuiuendi
preceptis futuro temporis prospiciet
Nihil ager cuius post modu pnia
ducatur ut pomorum sic etatis
uire maturitas quedam et qui fructus
est uberrimus senectutis. Neqz tn
non nullos senes afferas ualitudinarios
difficiles ac morosos qui pueris quandoqz
sunt deteriores omnis etas insania re
dolens repudiienda est sed insaniore
etate iuuenis efficit ignorantia uerij
et regende rei familiaris desuetudo
Cum ig' experientia rerum uirtute con
silio senectus excellat cum qz in dome
stica re accuratior diligentioreqz esse
solear propter publicam auctoritatem
utilitatem ppt societate inter eos ppt
mutuu iuuendi presidium propter

mutuam tutelam. et si filiorum spes
absit, semi uxor erit accipienda neqz
uere uxor tantum sed iuuenilibus qz
annis et etate florida. Primum enim eta-
tis ancitus purus atqz incorruptus
senectute nimificabit conseruabitqz
integram. deinde adolescens taqz
cera tenerus adhuc annis uiri mo-
ribus et consuetudine imprimetur ut
leui momento assuescat uiri desi-
derio parere id appetat id refugiat
quod uiri optare euaduertat, ut
enim tenelle plante quo uelis flec-
tuntur magisqz corroborate. Ita ado
lescentiores facilius redigis ad tuam
consuetudine, quam illas quas ut etas
ut alterius uiri reddidit callidiores
tibi obsequentem faces ad tuu nutu

indimabis assuescas nullus malis im-
buram moribus tibi morigeram ob-
sequi. Vereri etatem sapere quid sit
laudi, quid nicio dandum intelle-
scere et admonitione continua, et
viuendi usu. Rei uo uxorie nisi
superiore animo culpa obsistat
impacitur uxere si pudica fu-
erit postulante quantu rationi et
procreandis liberis satisfiat. Videmus
pueros in religiosis locis abditos dem-
pta exeundi uagandiq; facultate et
uoluntate quoq; per desuetudinem
ludendi euagandiq; abice, et exter-
nore que non uident. Nulla mone-
ri expiditate. licet etas ac natura
repugnare iudicatur. tu prodest usus
contrarius. Similimodo et de uir-

gimbus conspicit. quas seclusas ab
hominum mulierumq congressu. si bene
estimantur nulla eius moi cura mo-
uet Quid igitur mirum est uiptas
senibus uirgines uiroru monitis et con-
siliis imbutas, multas uoluptatum
illecebras quas non norunt asperna
obtemperantes desiderio senioris, et
id putantes qd agendum ratio
et prudentia didicerunt. id optimum
ducent qd uiderint uiri ualitudi-
ni conferre existimabunt q eius in
columitate. rebus ceteris quae breui
labunt esse preferendam gaudebut
se iunctas eis uiris qui qd maximum
est matrimonii et recte uiuendi
precepta et facultates rerum admitam
de more degenda suppeditare ualeat

Ita mea sententia melius senj quam
adolescenti uirgo nubet. Namquam
pares cum paribus ueterj prouerbio
facile congregentur tamen sapien-
tius est habere ei etatij.

Finis.

Pogij florentini de agricultura liber

POgius plurima salut dicit Cosmo
de medicis ordinatissimo atq optimo uiro
Si nunq mihi ana antea rei rustice cura
et uita et exercitio dedita iocunda uisa
est et suauis: nunc his paucis diebus qbz
in solo natali uixi procul acurie mole
stijs constrictus Iocundissima et suauis-
simam iudicauj dulcis otij honesti ne
gotij ac modeste uoluptatis plena. Cogno
uj enim hoc uiuendi genus qd multi
preclari uiri post habitis rex cuilm

fluctibz eligerent maxime expetendu
cum in eo uitam quietam liberam
honestam fragilitate conuinctā agē
ualeamus ut non miret Oratij fla-
cij rurisi uiuendi cura in urbe esse
cupiditatem qui scribens ad mecenatem
Opus inquit quando ego te mispicā
ut quando habit nunc uetera libris
nunc somno et inertibus horis ducē
sollicite iocunde oblitus uite et ēte
si qua uiretuti et litis uacandi uia est
hanc profecto constat ee remota a uitiis
et honestati propinqua neqz uō eam
existimo tantū adoctissimis quidem
uiris rei rusticae scriptoribus laudata
quantū dignitas eius et merita erga
humanum genus postulare uidet
Nam et omnitam quas utilitates exagri-

cultura percipimus, ut non recensea
questus uberimos quo largitur, quia
uoluptas, et quies mentis, quanta curarum
remissio, quanta naturalis obiectatio,
quia uirtus in eius uite ratione uersat.
Hec est sola naturae hominis usumque percipue
accomodata, que ora ad uitam cultumque
rem spectantia suppeditat, robur ac
subministrat. hec est que semota a
tempestatibus ciuilis insanie, tanquam
ex quadam specula ceteros uelut na-
uiragantes, deflet et contemnit. hec
procul a malis uiciorum exemplis relic-
tis furor et contentionum uirgyis sibi
soli uacat, et bene menti. hec spretis
suis uacanciis cupiditatibus contempta
in anij abundone. neque superflua cupit
neque abutitur questus. hec populari

Aura ac vulgi honoribus
honesto fruitur otio et ab tranquil-
litate que rarissime assequuntur, qui
urbana tractant, et vulgi plausum
querunt. hec est vere philosophandi dux
in qua et rerum secreta rimari licet, et bonos
mores facile amplecti. hec bonis, hec sa-
pientibus, hec doctis viris, hec regibus atq;
imperatoribus digna exercitatio. Cirus
persarum rex ille a Xenophonte celebrat
gloriari solitus est, ortum suis manibus
consertum, et arbores in ordine positas
Dioclecianus depositis Imperii insignibus
in villa Salone agriculture dedicebat
studio, ut hec sola res vera quiete. et a
curis supfluis vacatione largire hoibus
videat. hanc vitam cum multi egregii
laudarunt. Cicero ut in orone pro Rosco

Roscio omnes laudes meo Industrio superare
videtur / qui ea parsimonie diligentie
iustitie esse magram tradit / maximeq;
disiuncta / a cupiditate / et offitio giuncta
que laus hanc stio : et in aliam vitam
possit recte conferri . plures excellen
tiori doctrina . Vt philosophandi stu
dio et bonarum artium questigationum sa
cilius penitus possent vacare / relictis
urbibus / se eius in vita priuata con
tulerunt / ubi dies suos suma in quiete
et honesto otio transegere / Multis uo
cinitatis gubernaculis inherentes cui
lis tempestas / ad scopulos alisit . Marc)
Tulius Ciuilem vitam priuate ante
ponit . laudatq; eos / qui ad gubernada
rem publicam accesserunt / et ipi
Demosteni multisq; alijs eloquentis

simis uiris sacrum fuisse nullas
rei publice partes attigisse. O uam-
uis talis eloquentia Cicero in tanta
Imperij magnitudine / in tanta am-
plitudine honorum facile sua senten-
tiam tueri poterat cum ea quemuis in-
egregem ingenio horez que aut
incendere et erigere ad laudis ac
glorie appetitionem. multum enim
poleret in Ciuitatibz uis dicendi et
ingenij laus Sed multi sudores plum-
uita anxia proposita sunt eius mor
uiris ac uarij fortune casus. Ego
aut cui senescenti et tu cordi
est / degentem ruure commendo et
cum presertim qui acira rei rusti-
ce ad tras tragz in artem ai posse
confugere. Neque ego nunc rusti-

cana / aut fodiendi / aut arandi aut
plantandi proprio sudore opere sub
eunda nobis censeo. Non N. serra
mus aut Cincinnatus qui ab aratro
ad Senatu accessebatur Non sum.
Scipio ille superior affricanus que
exulantem agrum suis ma
nibz coluisse. Seneca scribit manus
enim mee aptiores sunt calamo
quam opere rusticano / sed commendo
uitam quietam qua rure iniuria
curam lando rex rusticarum conse
rendi plantandiqz solertiam / labo
rem leuem qui corpus paulu exer
cat / ac corroboret / probo uictus
modestiam / integritatem uite / re
missione au que est uera ratio philo
sophandi / non enim illic degente

rerꝝ urbanarꝝ strepitus/et sollicitudo
anxia premit/ non curiositas supua-
cua noscendi mentem sollicitat/ no
quicqd ubiqz terrarꝝ agitur indagam⁹
non curis supfluis abrumpitur som-
nus/ non pestilens invidia/ nio livor
edax fraudem proximo machinatur
Non scelerꝝ efficie que cerrat urbibz
ad mala facinora impellit non sex
centa alia que civilis et occupata vita
nequit effugẽ Sed dulcis ac secura
quies vita frugi et officio plenis orbz
honoribz ac dignitatibz preferenda
Hanc vitam fidentius aptiꝰ te extol
lo/ qm seꝶ sepius rus tqm i portu
ex civili inundatione confugẽ delec-
tariqz admodum cultura ville ac
studio/ tum plantandarꝝ/ tu conse-

rendary arboryz detmeryz. digno sano
docto liberoqz hoc exercitatio horta
rer te ad cam. iuuendi normam
si aut res tua, aut tempora pateret
Attamen si frequenter hos quibz
necessario implicaris ciuiles tumul
tus, leuaeris iocunditate atqz ame
nitate ruris, et te in libertate animi
qd etiam legendo ocios acquiras
quandoqz rendicaris cognosces iuuē
Aliqn te tibi et tempus id tuū esse qd
aut in remissione curaryz rurzi colendo
impenderis, aut contuleris ad stu
dia lrary, que est maxima
et honesta uoluptas, ac preceteris
appetenda. Vale Florentie et d

Epistola pij pape secundi

EN Eas silvius poeta s. p. dicit dno
precopio de Rabenstey. Multi lrare
et prestanti. Noctu preterita primusq;
me quieti commiterem multa mecum
de te locutus sum, mirabarq;
nisi virtutes non dari locum con-
venientem, quia locum accepisti sis
Cesarij, non tamen ut par esset et
ferre te video. Nam cum veluceat
inter nebulas et probetur non seco
cur inter primores pari non debeat
aemulari ergo fortuna, que tu ho-
nores tuos diuidiare creditur dispen-
satrix. Plurasq; in eam stomachatus
dixi. Ve que viros premeret bonos
extolleret malos. Nec finem feci do-
nec altus me somnus oppressit.

Inter dormiendu uero/ mira per
quaerem sum contemplatus/ que tibi
nunc referre decreui. Tu arrige au
res/ ecqz tum miras/ tum stupendas
agnosce. Iam noctis decursso spacio
sydereis dubijs/ postqm pueri hoc
re frigida sarrara circuegerant
Visionem hanc huj. In locos letos
et amena uirera deueni graminee
campus in medio fertilinati nemoris
erat. riuo cinctus et muro/ due illic
porte/ altera carnea altera candida
nitens elephanto/ muri altissimi ex
adamante constructi. Riuus imen
se profunditatis/ mille accessus ad
portas/ nisi per pontes/ qui tamen
catheniis eleuati paucos aduenien
tibus dimittebant. In ripis e regione

portarij existentibz. Ingens uirorij ac
feminarij turba consedebant / ten
dentesqz manus orabant transmit
ti / territus ac nouitate / dum hac
et illac circucurso / plures mihi obuij
dantur quorij faces agnoscebam.
Nescio tamen quare factu sit / ut ne
mo mihi sermonis copiam faceret.
Veni ad cornea portam. In cuius
summo hec uerba breui antiquis in
scripta conspexi. PAVCOS AD
MITTO SERVO PAVCIO
RES. Audus nosse quid foret
uterius. Iuuenem qui supra tur
rim erat magnis precibus obsecram
incassum in mihi ut foras pande
ret. Tum forte adolescens uenit
magna comitante caterua. cognos

eo habitu ex Reni partibus erat.
Quis nam hic est inquam, accedit
me vir togatus, Credo me Italum
novit Italus, et Ludovicus est hic
ait Dux Bavarie princeps elector
qui trans illum magnos ducet
At ego mi vir impetra et mihi
transitum. Si quid virus habet cons
inter nos patria facia inquit ille
Vixque locuti eramus cum pontibus
dimissis. Ludovicus ingressus est
et una secum quam plures alij quos
lanitor nouatim appellauit. Ego
ut explorator sub pallio principis
qui Ludovico herebat, unus ex Bra
demburgensibus marchionibus visus
est latitans interaui. Illic florea pra
ta, vini tu lacte, tu vino currentes

frigidi fontes lacus piscibus plenj
Balnea suauissima Densi hicq Vi-
nera semper uiuis onusta. Arbores
perpetuj autumnij, quales orbis hes-
peridum uel phaeates habuisse cre-
dimtur, Poma quoq; solo pascaeus
odore, per siluas fere mansuete capti
facies Volucres et esui et cantui nate
Vnicus est apud ethyopes locus Ethyo-
napeza nuncupatus oppidaeus epu-
lis semper refertus, quibus indiscre-
tum omne uescuntur. Apud quem
lacus tenuis latices haustu saluber-
rimus. hic plurima sunt huiusmodj
loca mensis subarboribus parate
gemmatis uasculis pateriisq; aureis
onerate. Nullum uaterium compaj
uino pot qd ex uino saxo illic ma

mat. Mella passim fluunt.
Arundineta zucharo plena. Omne
genus aromatis ex arbore cadit
auri et argenti inexhaustae mine-
rae lapilli pretiosi tamque cerasa
in nemoribus pendent. Venustae puel-
le elegantesque iuvenes perpetuas du-
cunt choreas. Quicquid musicum est
illic resonat. Non tam voluptuosum
suis sequacibus paradisum Maconie-
nus reponusset quam hic indisset
Dispensatrices huc et illuc discurre-
bant. Bacus ceres et Venus Silua
Mirra concubitus admittebat. Ia-
ego ex palio produceram cupiduque
videndi per medias letantium tur-
bas ibam. Secuti. Cum ecce iuvenis
poeta Laudensis me aggrediture-

et. O/ inquit Enea quo huc pacto
uenisti/ amplexus amicu expoſui
caſum. Tum ille uelmiſſem te no
catum fuiſſe. Nam hic preter iuſ
ſum here nemo manere pot. Illa
ſi te uiderit mox iubebit expelli.
Tum ego. que nam eſt hec dna cui
expectatus uocatio/ hera fortuna
reſpondit Vegius/ cuius munere
omnes qui ſumus hic felicitex mi
nimus. Illi totus obedit orbis. qd
hec iuſſit factu eſt Tum ego ergo
et tu exfelicibus unus es/ qui ſole
bas eſſe quam miſer. Sum inquit
Vegius dilexit me tande hec dna
Summq; mihi pontificis gram conci
liauit. Canonicuq; Basilice Sci Petri
fecit. ha inqm ego iam incipia cole

tiam dnam Siquos bonos euchu-
ego sepe in eam inuectus sum quod
malus bonam et malam bonis eaz
uidebam Sed qm bonus fuit Socrates
miqz illi arrisit. Platone qui fuit
phylosofoz maximus in seruitutem
redegit. Pitagoram semp uagari co
pulit Ciceronem qm uis ex rethore con
sulem fecerit in matris tan postmoz
inimicoz dedit. et Antonij gladijs
interemit. Scipione in exilium misit
Fabritiu m carthino grauauit sibi ut
manus conseraret / terreo seu igneo
comedere fecit. Primu Catonem
paupertate grauauit sibi ut manu
conseraret alterum misit. Aspice
uiuentes. Quid Iulia ngardinali
sq Angeli tot uirtutibz ornatus

repensum videt. Quid Ioanny Sq
Petri Ioanni Sti Calixti. ac Ioanny ta-
rentino eiusdem ordinis viris Quid
est hys qd ut probitati vel sacerdotie
correspondeant. Quis dicet por-
Gasparem Cancellarium qmuis Duce
sibi coniugem coppulavit. dignas la-
borum retributiones tulisse qui tam
reum Cesarum Cancellarius fuit
Vylhelmus de lapide miles insignis
non minus litty quam armorum
scius qui mundum iretus agnoscende
cupidus peragravit. Quid suis me-
ritis dignum est assecutus. Campsi?
ne pbna plenus qui sedis aplice
seruitijs etatem suam consecravit
pauperior Codro est. Vnicus miles
est aut si Comites hit. Vix quatuor

sunt. Procopius Bohemus in Curia
Cesaris qui Vras amet colatq3. Indocti
tu atq3 heberes sibi proferunt. Nolo
referre quos asinos inderim exal-
tatos sup cedros libani, qui etiam
hodie florent. hores sine Vrs

sine sensu, Vix manus dextra
quod habeat digitos novit. Securi
est mortuos quam viventes carpe
Quid deterius aut horribilius mon-
strum nerone fuit. Quid tiberio sce-
leratius. his tu Imperia qm Vespasi-
ano, et Tito dpjjs Cesaribz diut
mora fuerunt. Quid Domitiano
turpius. Bestiam tamen illam, mudi
cerviciibz iminentem pluribz annis
pertulit orbis Iuvenalis, quia reli-
giosus clemensq3 fuit oppressum

fumo bonu mox amisit Quor
Crispinus uiliis excexit monstrum
auiriis nulla uiretute redemptu Spa-
do Claudij Neronis Polydes tot di-
uitias possedit. ut edes suas ornato-
res et amphores capitolio construeret
Gabrinus Cremonensis vii duos suos
interemit, quibus inferida sepulturae lo-
ca dominatu suscepit. Non possum
uiuentem aliquem non tangere. Pa-
trem Philippi Ducis qui nunc Bur-
gundiam tenet in presentia regis fra-
cie prepositus parisiensis securi per-
cussit. Is nunc in prouincia quietis-
simat hi uitam piguibs agris donat?
Hic tu et homicidiu fecit et publica
fidem fregit qm miser ille secutus
fuerat Hec sepius comonet.

Ar postq̃ te uiry probu et doctu lam
fortune blandimentis uideo delinitu
fio mitior illi Puroq̃ te non solum
ex bonoy gratum esse huic
matrone. Sed duc me oro ut illam in
tueat. Ita est inquit Vegius plures bonj
sunt in hoc conuentu quamis mihi
non arrogo qd tu nomen das. Sao
me peccati reum esse Inqiquiq̃ g̃du
meo. Sed ita placitum est tum for
tune tum meo pontifici. atq̃ ut aqua
scas bonos quoq̃ huic dne gratos ee
Audi me parump. Nolo constantino
magno neque Troyano duobq̃ Teodo
sijs. Ipiq̃ primo augusto quanta fe
licitas arrisserit quia probi fuerunt
nunc disputare ad uiuos ueniio Quid
tuo Cesarj Religiosissimo. Quid meo

pontifici sanctissimo Num se blan-
da fortuna ostendit. Regē Aragō-
num quis eleuauit nisi fortuna.
Quis ducem Cloresterie magnū fecit
Quis Colonien ac Treueren Antistites
magna est horū virtus et tamen
fortune statu sunt sublimati. Di-
cerer maguntinus meū genus erexit
me Sic et Saxonie et bauarie duces
dicē possent taqz nihil in eis fortuna
fuit opata. Sed quid eos tam alte
nasci fecit nisi fortuna Poterat hec
si voluisset, Regis hispania uel
Anglie me loco supponere. Nulla
virtute niti sed casu generis na-
uiscuntur claritatem. Quod si plēr
sint virtuosi quos fortuna preteriit
nemo irasci debet. Potest enim hec

domina que sunt bona cui multi
largiri Homines in mundu, non
ad opes possidendas, aut perfruen
das delitias. sed ad labores nascunt
Vniuersq3 interris non tamq3 incole
sed ut aduene peregrinq3
sumq3 patriam per opera virtu
tis inquirere. In magna uo fortuna
non facile virtus reperitur. Quod
animaduertens Thebanus ille philoso
fus ingens auri pondus in mari con
icit ut expeditiore se traderet phye.
Xpus Saluator deusq3 nr. diuitias tam
q3 spinas et tribulationes docuit fugi
endas. eius discipuli paupertatis ama
tores fuerunt, victu et uestitu haben
tes his contenti erant. Nec Hiero
nimus quamuis doctissimus interuij

Taza fortunam accusauit. Quia no
illam dnam. Sed xpm dnm sequebat
Transitoria pro perpetuis spernens.
Antonius Abbas, qd fortuna dederat
sponte reiecit. Quid si sane mentis
essemus odium pociusq; fauore appe-
teremus fortune. Cuius blanditie
maximu prestant impedimentum
ad eterne uite consecutione. Rarusq;
est, et coruo rarior albo, qui et fortu
nam simul et iter celum sequi
naleat. Sed compmo mene hinc
dne uideor detraxisse cuius amplexi
bus iam delector. Tu tamen caue ne
precopiu ut alios quos nominasti uir
tutis amatores. dicas expres fortunae
Nec .N. ut cardinales ut milites essent
uel generosi nisi fortuna iuuisset

Solus Campisius est ex quo nihil summ-
por fortuna repetere Set eamus si stat
sententia propius indeamusq; dnam ista
regnorq; atq; Imperij motricem eamus
imq; ego et si forsitan hospes inuisus ero
Vix quantu uelox ex arcu sagitta uolitas
curru uie conscendamus, tum apphendes
uegius dexteram meam. Respice iquit
dextrorsum Enea Ibi Nursia est dna.
Tentoria illic purpurea erant marga
ritis ornata quae centu ingera coopi
ebant, in medio solium erat per altu
incens claris smaragdis. miri preterea
lapides ebur solij uestiebant Sagacia genia
q; in profundo entratis Carine nauis se
sder adnectere. locundissime uiroru.
Myrrites coloras myrre. Qui ad calorem
attritus nardi odorem spirat. Mitridasq;

que sole percussa uarijs emicat coloribus
Tum pyrites qui se tenerj non sinit ue-
hementius Chalachias grandinis cando-
rem preferens. Echites imperiaſ hns ma-
culas. Dyonisias sui natura fuscus q
mixtus aqua se conteratur uim flagrat, solis gemma percandida ad spem
mulgi syderis. Veneris crinis, qui ru-
forum crinium faciem profert. Sele-
nites mulgore candido transiucens, pyro-
pus, qui flamas mutatur, meconites pa-
panea exprimens. Mirmitites reptantem
formicam. Calcophongos ut era percusa
resonant. Siderites ceteris maleficijs
incantatus discordias exterant similis
ferro. Flogites qui intra se quasi flamas
estuantes ostentant. Antracias ut stella
coruscatione. Enchidros exsudans ut cla

usam. inco pirras fontanca saturgnie
Melochites arabicus crassius smaragdo
uirens infantium periculis resistens
Yris in marij rubro reperiaqz aeris re
percussu celestis arcus exsese spem iacit
Andradamas minoris argentej auorq ca-
lentiu impetus moliens, et timentes re-
frenas iras, et contra molestias nerurq
utilis poderos aspectu eburneo, et grarq
conciliatur. Achates incredibile, est gem-
marq que illic perlucent. si quis referat
multitudine. Ipa fortuna grandis ma-
trona duplices aspectus, nunc blando
uultu nunc terrifico. Vestibus auratis
gemmatisqz altorem thorq tenebat octis
grandioribus. Sed plerumqz clausis, in au-
ribus erat illa de nauie pertras, que
Siculos cantus effugit remige surdo

Caduceum in manu tenebat in dex-
tera eius diuitias sedebat honor fauor
splendor gaudium offitium. fastus usus
amor coniugium uigor. robur. decus
cantus potus Nec minori loco fama
gloria victoria nobilitas reuerentia pax
letitia potentia forma laus gra suau-
itas locunditas hilaritas dignitas cla-
ro pompa pstantia familiaritas clien-
tela rapina ultio superbia libido arro-
gantia oblitio mupne consolatio Ad pe-
des eius quasi anelle sine pedisque
diuitie pecunie deliciae blandiae no-
luptatesq; stabant accepti amicitiq; si
quidpiam iussisset audituri facturiq;
Ingramine uio locoq; declinij Selle plu-
rime cernebantur orchestra teste ubi
plurimas umbras sedere conspexi pre-

lucebat enim corpora sedentium
quamuis pallida erant versusq; ad
uegium. Qui sunt hi obsecro se-
dentes uiri Reuerentia digni sub-
tristesq; hi sunt inquit uegius qui
hec dna ab initio nascentis mundi
dignata est magnos facere. sed iaz
fatis functi huc uenerunt. et ut
quisq; maior fuit sic fortune pro-
ximior est. Nec hic ex uirtutibus
locus datur. sed ex felicitate. Primus
hic est augustus Cesar diui gen
qui aureo condidit seculo quique
sup Garamantas et Indos pertulit
Imperium. Alexander secundus e
Tum Iulius Cesar post Scipiones
duo. Inde Pompeius alius quem
Iuscum uides Ambal est Tum

Fabius maximus. Emilius. Paulus
Marcellus. Aribades Themistocles
Priamus hector Agamenon. Achilles
Vlixes Darius Xerses Ninus. Preter
multos. Ille quem uides signo Crucis
munitum Constantinus est. hunc
sequitur Constantius. Constans Con-
stantinus Valentinianus Theodosi?
et Nouiores Carolus magnus
Pipinius arturus. Mitto uetustio-
res. Sigismundu tu ipse nosti. et Al-
bertum generu. Socer diu regnauit
fortunamq; tum secunda tum ad-
uersam expertus est. Hic Albertus
ex Duce Rex factus est Vngaria
Boemiamq; recepit. Nec diu post
Imperium est assequtus ut tu ato
crescit ita cecidit repente. Vix annis

tribus regnauerat, cum morbo absum-
ptus spm deo reddidit. Tum ego
quonam modo inqm felicitatem
recepis. Ego apud Iuuenalem legi
neminem malum esse felicem. Ex
his quos nominasti pessimi plures
fuerunt. Scis qua Anibal secunus
qua fallax qua Cupidus fuit. Tu
eu hunc felicem dixti. Ad hec Vegi
non ut sapientes nome felicitatis
suscepi. sed uulgi more sum secut
apud quod felix dicitur, cui plu-
rima ex senia uenium, sine bo-
nu est sine malum quod optat.
Interim ego, non est mihi Vegi de
mortuis cura. Viuos rogo mihi
ostende. Respice inquit uegius il-
lam plagam. Vides ne Iuuenem

albis comis planisq; mundu amos
triginta natus est rarus more rus
gravis incessus iuvo verba pauca
pudore ante faciem longo multu
statura plusq; mediocri. lato pectore
Video inqm Sed quis hic est herus
tuus Fredericus Cesar inquit Vegi
tum ego agnosco dnm sed cur Is
fortune refugit multum. Que na
verba loquitur dna audio
verba non teneo Dicam tibi Enea
refert Vegius, non tam Venus
Adone dilexit quam me dna tua
herum. Is tu refugit. nec aspirat
fortuno annuit. Vultus fortune
ut cernis blandus est. Frederici
oculi torui sunt. Vixq; fortuna
intuentur. Nescio quid sibi sit mti

Verba fortune he sunt. Mane frede-
rice et te mihi crede. Nemo regum
te felicior erit. si mihi auscultaueris
Quod si tu fugeris ego etiam fugia.
Vides ne silui aut manu ad scapulas
cesarij fortuna posuit Colliriumq3
mult prendē. Nescio an se capi si-
nat. Cesar qd superij fauxit, si si
fauentem fortuna sprenerit fugēntq3
sao morem dine. Nūquā sibi blādior
erit. Superba est Rogari potius ult
quam rogare. Numq3 uidi hanc hera-
tam se alicui blandam prestitisse qm
nunc est tuo dno felix ille si fortu-
nam sequatur miser si fugiat. Tuz
ego quis ille proximus frederico, qui
elevata ceruice graditur passimq3
maiore facit paululu fuscus. Ger-

manus eius inquit Vegius Albertus
dux liberalis uastiqz at eum sequitur
Sigismondus patruelis incessu celer
ingenio promptus et manu. Post hoc
Henricus Sillacenus comes mortalis
pugne magister. amator nō tam
fidelis qm̄ felix. Ille maturus euo,
grandiqz corpore. si quis sit quaerit
Videqz ad pedes eius caltius dicit.
dns de Valsee ego sum. Hos sequunt
uiri prestantes Chimensis et Thur-
tensis epi Cancelarius herus tuus
Gaspaspar qui ut dicis minus hab
qm̄ mercatur. Magr Camē Zebing
mareschalcus. hij delati sunt. Nurem-
bergam petere si pecierint in pria
remanebit. Leonardus. parhauensis
Eps. Comes de Schaulbenberg magr

curae / et alij plures qui omnes sunt
fortune filij q̃mmis singli sua queratur
Rursus ego. que nam horum fortuna
est / omnia bona inquit ueginti. si tuus
herus fortune uocabus auscultauerit
Varia si habundauit / dum sic fa-
mur. Video paua statura uiri / nigro
uultu. lenis oculis. qui manus in ca-
pillos fortune coniecerat / Arreptaq;
coma. Sta tande dna meq; respice
dicebat. quo me fugis iam annus
duodecim. Capta es / siue uelis / siue
nolis ut me respiciat opportet. Satis
mihi aduersa fuisti. nunc alium utinam
prebebis reor. aut mihi blanda eris
aut omnis tibi crimes euella / cur me
fugis magna. ninium pusillanimes
sectaris fortune quoq; in eum uox

erat nec me amplius experiens adu
sam. Tum ego quis hic est magis vegi
qui fortune uim facit. Alfonsus re
fert ille. Rex aragonum qui cum
fratribus apud stantia captus philip
poq; duci Mediolanensium datus
Dimissus denique nouis se prelijs im
miscuit aduersamq; dnam insecut
tantu instando perseuerandoq; fecit
Vt victam pudore fortuna iam in
suum fauorem reuocauerit. Alius
quem uix tribus a fortuna distante
passibus terris. Burgundionu Dux
est et cum eo coniunx cordata. lon
gus ille et adhuc tardus qui uix uoce
exprimit. In supribz preest huic
hera sepius arrisit. Sed non audi
uit ut par erat die noce. Ideo mi

nus agri

nus agrij possidet minusq; possideret
nisi minas fortune nature liberalitas
confregisset. Ille in armis letus. Ioan
nes est uaiuoda transiluanorq; cuius
uirtute fracti Teucri. Vngariam reliquerunt. Hic niger Crisea est cuius armis defensi sunt Ladislaj partes.
Hic Calnus bocnus est uir
sensatus uolumtate uaria. Ante hinc
pcenim inde potest cuius uirtutem
mirarij magis quam referrij possumus
Apud eum Franciscus Cotinola stat
magis fortune fauore quam suis uirtutibus in hanc diem magnificatus. Inf
hos ege matronalem habitu cernens
Et que nam inq; est illa femina que
ante alias tribus passibus pgens tam
festuosa uidetur. Hec inquit uegi

Venetia est / que pecuniarij fortune cla-
ues ht Tarpeiamq; custodit. Alia
est Burgotensis Ciuitas. Tertia Colonia
Nurmbergo subinde Argentina se-
quitur Vienna quoq; inter has est
non ultima. Florentia Venetijs pximat
sed timeo illi quia pluribus ia annis
timore fortune minore senit. Tua Se-
na floret nunc sed minas nescio quas
audio. Brachmona q. Florent Va-
lentia luuida uie q̃q; splendide sunt
ut Videt. Tum ego uideo Togatos
quosdam, qui nam sint hi. Primus
est meus pontifex inquit Vegius
Num Eugenius nostri. Proh inquia
ego Ecclesiastica fortuna iuat
Non minus q̃m temporales inquit
Vegius. Exquo nrj sacerdotes dnarij

ceperunt, et mundialia potiusq; spi-
alia curant. Felix sex gradibus post-
eum sedet ymus, quia principes nio
sequuntur eum. Illi Cardinales sun-
tu omis noscis si multu intuberis.
Tres electores alcioribz accumbut thoris
preiarche pauperes sunt
greci Ideo retro stant. Ille induc pul-
latis induce uestibz que post Alexan-
drii Herculemq; iacent. Urbes sunt
que quondam splendide nunc solo
equate sicut iussit fortuna cernite
Illa in montibz sita Cartagho. Altera
sup eufraten Babilon Troya columne
asie inter Xanctu et symconte diruta
Ille Amphonis Thebe tum Mater musarz
Tetreopis et armis quonda potens lace-
demonia. Post ego, O ui nam obsec

illi sunt qui se ueris horrent miscere
Prior ille soldanus est inquit Vegnus
cui paret egiptus. Alius Teucris ipar
Tertius Parthus a uartus affris. Ille
nudus brachis tantu indutus, et ar-
millis cuius diues excollo torques pen-
det indory hr dnatum. Post hec ad si-
nistram me uerti. Ibi paupertas sedebat
Ignominia, derusus, Iniurie morbi se-
nectus, tormta, carceres, fames, dolor,
stridor, Timor, pudor, odiu, inuidia
desperatio. Caritas, bellum, pestis, so-
litudo, uerbera, et mille malory
noia, Campi siccentes, nudi aut lapi-
dibus tecti, Et quid nam rogo sibi iste
hec uastitas uegi. Hic habitant inquit
ille Vegnus, qui exalto gradu ceciderunt
postqz fortune fauore amiserunt. Videt

ne sublimem illam matronam septem
collibus qui pedibus subsistente. Hec
est aurea quondam Roma iam lutea
Capua cum sequitur. Siracuse proxime
tum Cienna lima, pise, inca. Parisij
inter Germanos florent adhuc Ve-
bes. Sola Plaga splendor terre decli-
nat. Constantinopolis tracum caput
morti propinquat. O ia tempus dornat
nec illi fortuna perpetuo bona est. Hic
mestus submisso capite, Renatus est
quem fortuna ex apulie finibz pepulit
Illic Thomas fulgosius est, qui ex Ducali
foro tractus in carceris iacet pedore
Hic Pancratius unco tenetur, qui solebat
cum oibz tum maxime cancellario
tuo infestissimus esse, Borbonij Dux
ibi est qui regno francie dicebat le-

ges nunc dominij parte mulctatus ex
regiam esse iubetur. Videt ne semen pro-
ceru. Cana et demissa barba. hic lu-
dovicus ex dux Bavariae quem filius
diratu privatu domij clausum servat
Dum sic loquitur Vegius. Ruesus in dex-
teram feror. Video campum nube can-
dida tectu, dumq; introspicio. seu ueā
figura fuit. seu ficta. Ladislaum puel-
lum diademate et uestibus ornatum
Regijs usus sum videre plureseq; se-
cum infantes ludere. pernoq; uegius
qui nam sunt hi nube cana circumu-
luti. Hi sunt inquit Vegius quibus
fortuna favore spondet. Si fatorum
nunc uix erit. Vix ista locutus
erat uegius cum dea in me oculos
contorxit, contracuiq; supcilijs. Quis

te huc accersiuit inquit / Enea: Ne-
mo imm̃ ego. Sed amidus te uisendi
introgressus sum. Noli mihi succe-
sere. Vidi regiu tuu iam abibo. Vnu
tantu exte pero supplex mihi ut pa-
uci rogantibz respondeas. Faciam iqt
illa propone. Tum ego. Quã diu es
habz blanda. Nulli diu respondit.
Iterum ego. quibus artibus pot tuus
fauor acquiri. Nullus inquit illa nisi
solius importunitatis remedio. Quis
te plus alys retinet. qui meu imperiu
maiori sustinet aio / Quis tibi odio-
sior pusilanimis. Quis te tute spnere
pot. Sapiens / Quando mihi blandior
eris / cum te uocabo / Sum ne uocã-
dus. Sed postea / Quis tibi ex arbus
uiuentibz est acceptior. Qui me fugat.

non qui fugit. Satis habeo Vale. Et
tu Vale. Nec te mei gregis esse nega-
uerit inquit fortuna quamuis tibi
non dederim auri montes. Nam qd
pleriq3 te amant tibiq3 bene facunt
meum est. Retuli gratias atq3 abij
Veginus ante portam me dimisit. Ibi
inter porrigentiu manus turbam
peregallu inuenij amiciore amico. et pa-
rem sibi Michaelem suenii Tum Vin-
cesslau & Jacobu Cancellarie globis as-
scriptos. Qui ut me uiderunt arcuin-
si precontabant quid indussem. Sed
dum illis refero uisum mox somno
solutus sum. Tu Vale Et quid hec sibi
uelint sagaci tuo ingenio discute. mihiq3
apperij iterq3 Vale mel meu holus epicuryq
ac pythagore hominem ex Viema Vi[illegible]

Iuliaſ Mcccxliij°.

FRANCISCVS FERRARIENSIS AGRELLI MENTEM PAPAM.

+ Ebriſti tue miniſtriuſ Clementiſſime pat-
tremorem mebriſ meiſ ex horrore attu-
lit nec iocoſo blandiloquijſ aut ſi-
miliſ dicar illi qui ſatiricuſ aut flet ſi
lacrimaſ conſpexit amici. Et ita ſi dix-
erit eſtuo. Sudat. Sed illi potiuſ qui ut
aut Cicero de Salute populi Ro. extime
ſcebat in qua ſuam inclusam eſſe cer-
nebat mea quide ac multorum ſa ſaluſ
intra ſalute fondata eſt. No igitur
ſimulatuſ eſt tremor neq; enim picto
pmoueor alieno ſed proprio. Omſ qui
de te pendimuſ egrotamu te ſani for-
te indem ſed no ſimuſ. Ver cu ſemp
cu precipue ſtat in hoc ſtatu breuem

decet esse sermone q diuinas aures
humano aurei transfunduntur. Pau-
ca tibi nunc ac effusius et uenera-
bundius loquar. Lectu tuu medicas
obsessum scio. hinc prima mihi tuuda
causa est discordant enim
medici dum pudet nouu nihil affe-
rentem alterius hesisse. Nec est du-
bium elegantes aut Plinius omnis istos
fraua nomitare aliqua aucupantes
statim anas uias negotiari, et in hac
sola artu euenire. ut cuicuiq se me-
dicu profitenti statim credatur cum
sit periculu in nullo mendacio maius
Non tu illud intuemur adeo
est spezandi pro se cuiq dulcedo me-
dicoq tu homine occidisse impuni
tas est hoq turbam uelut inimi-

cor. acem Clementissime pater iuvere
instruat te illius infausti epigramat.
memoria inscribi iubent. in sepulcro
medicor. turba periij metate iram po-
tissime videtur incidisse. Illud Marci
Catonis senis vatinium quantumq;
greci vias suas, et presertim medicos
transmisisset oia corrumpuros. Sed qr
sine medicis vivere non audemus
sine quibus tu innumerabiles nationes
forte melius et salubrius vivunt. Et po.
R.o. etate florentissima code reste pli-
nio ultra sexcentesimu annu vixit
Vnu tibi de multis eligo, non eloqntia
sed scientia et fide conspicui. Iam
n. professionis sue immemores Poeta
nemus, et rethor. Campu petunt et
miserorq grabatulos magno boatu

disputant atq; illis morientibus ypo
craticos nodos Iuliano semine per-
miscentes similtro grauis euentu su-
perbuit. At nequid hodie ame fiem
medici tui putent quie sepe nouo
Plinium, qui de medecinis plura de
medicis multa dicit. In oibus huius
cple partibus ducem habui ipm g̃
auctiant. Palam inquit est ut qlq;
inter istos palleat. Imperatore illico
inte me necesq; fieri. Sed ego lon-
gius qm destinaueram metu Cala-
mii urgente pro uectus sum. Vt ne-
mo iam desinam. me dictu no con-
silio, sed eloquio pollente. taq; insi-
diatore inte sicarium uitari
hinc quidem dici pot quod loquaci
coco Plautus ille senex Abi inqt

opera conducta est non oratio. Ad
hec et exactam tui custodiam. et
quo ad salutem corporis mirus modus
adiuuat. Spem bonam hac letitia amp;
habebo. si te. si nos omnes si tecum egro
tante ecclesiam salutam. Cupis.

OMne peccatum actio est ouis aut actio uo
luntaria e tam honesta quia turpis
ergo uoluntarium est omne peccatum
Tollite excusationes quia nemo peccat
inuitus. Educatio et disciplina moues
facit et id sapit unusquisq; qd didicit
Itaq; bona consuetudo excutere debet qd
mala instituit. Sin decet loqui. bene
decet facere. Nihil mtl est quo ātio fa
ciat qd fecisse uiciosum est quia fēa
cerunt amp;. amp; iō non uidetur. Nulla

enim laus est non facere quod facere
non possis. Quid est hoi
alter homo libenter ferat qd necesse
est Dolor patientia uincatur. Expecta qd
te nunqz penitet. nunqz multis plac-
as. sed qualibz stude. In hoc tm incube
ut libentius audias qz loquaris. Mul-
tos intam differens mors incerta p-
uenit. Iraqz ois dies uelut ultimus
iudicandus est. Tristitia si potes non
admiseris. Si minus oibz ne ostendeis
Amicos inseccreto mone. Palam lauda
Verba rebus non personis estimanda st
Oratore te puta si tibi ipi ante omis qd
persuaseris. Vt licentiosa manci-
pia au imperio coherceas lingua uen-
trem libidinemqz. Quod tacitu uelis
neminiz dixeris. Si tibi nomin pasti

quomo abalio silentiū speras. Ridicu-
lum est aliquē odio nocentis Innocen-
tiam suam perdere. Monstro similis
est amaritia senilis. Quid enim stulti?
est ut dici solet, quā uicia deficiente
augē uiatiū. Omnis infantes terra mu-
dos accepit. Non te pudet sordidius
uiuere quam nasci. Quid est chiles?
quā habere amicū, cū quo ora. sicut tecū
audeas loqui. Magnoz uiroz est ne-
glegere sedentem. Quid sis intuere
non qd habearis. Nondū felix es si
non te turba deruserit. Si beatus uis
esse cogita hoc primū gremmē gremij
Primoz promittas deliberes. et cū pro-
miseris facias. Id agas ut ne quis me-
rito tuo te oderit. Et si nullos inimi-
cos tibi facit iniuria, multos facit

Invidia. Solitudinem querit qui vult ai
innocentibus vivere. Optimus amicus et
pulcherrimus dei cultor est. Abstinebis
te ab alieno matrimonio. Prestabis pa-
rentibus pietate. Cognatis indulgen-
tiam. Amicis fidem. omnibus equitatem
denidicabis crudelitate. et ministra
crudelitatis iram. non invies alte
insolitudine. aliter in foro. nihil pe-
tas qd negaturus fuisti. pace habe-
bis cum hostibus. bellum cum virtutis hoc
hic ois affectus. ut meo meque ipse
mfamit. ut idem putet ceteros
furere. Maximum meo vitium est quod
no vult melioribus placere sed plu-
ribus. Vis omnibus esse notus prius effice
ut neminem noveris. Bonum est no
laudari velle. sed prestantius est

esse laudabilem Moueris stultum
est timere qd mutare no possis. Male
de te opinantur homines sed mali malis
displicere est laudari Male de te loqui
homines. bene aut loqui nesciunt. faciunt
non quod mereris sed qd solent ipi homines
de malis loqui Molestu est si qd men
tiunt. Si imerito mee innocentie inue
maxime gaudeo Apparet aut illos uera
obiecturos si possent. non eris inpatria
patria enim est ubicunq; est bonu est illd
per qd bonu est. Omen no est in loco sed
in hoc. Nichil magnu est in rebus hu
manis nisi magno aliquo despicias. Que
sunt magne diuitie non desiderant
diuitias. Quis plurimu habet qui mi
nimu cupit. Quid est dare beneficium
deo Deum imitari honestius

al nom

est cum Iudicaueris amare, quam
cum Amaueris iudicare. Discensio
ab alio incipiat, ac cum reconcilia-
tionem. Sustinere paupertatem amicos,
vmo Amicos secede res optime
parant. Aduerse certissime probant
Peiora sunt tecta odia, quia aperta
tragz minus loquax inimicus offen
dit quam tacitus. Huius ira se
denudat. Illius queritur ad nocendu
occasione. Mira ratio est que non
nisi predicari qd gaudet intelligi
Agnosti amat, qui qd agit ostendit
Elimosina non tam accipientibz pro
dest, qm dantibz. Spes premij sola-
tium fit laboris que est maxima egestas
Auaritia pecunie impetrare oportet
non seruire. Nullum constriu magis

pecoris timueris quia te ipm. Aliuz
vt poteris effugē te aut nusqz. Quis
est pauper/ que sibi nō videtur diues
Qui aut a multis timetur/ multos
timet. Infelicitate exuge/ sumitte fe
licitatem. Recta felicitas innocentia
est. Nequitia ipa sui pena est. Mala
conscientia/ sepe tuta est. secura/ nūqz
libidinis initiū timebis/ si exitū cogi
taueris. Beneficia cepti nūqz oportet
obliuisci. Satis penaz est potuisse pu
nire. Inimicitias tarde suscipe Ami
citias moderate exerce. Vanitates simul
depone. Imago au ut pocius scrua sno
est. Qualis uir talis oro. Magnū est no
ci/ et silentij temperamentum. Qui/
equo ato malus misteriur malus est
Neminē ato laudaueris/ neminem ato

accusaueris. Vitium est ora credere
Vitium est mihi credere. Vtendum
est diuitijs non abutendum. Sic uiue
ne a superioribus contemnaris nec ab
inferioribus contemnaris timearis.
Nullu putaueris locu sine teste. ex
cusatione querere uitiu est. Fortior
est qui cupidine uincit. qua qui ho
stem subiecit. Est tu difficilimu
se ipm uincere q pene inique irasat
qui suis irascitur absq dolore. Amare
sic meape tamq non licetat desinere.
Magnaq res et si successus no affuerit
honestus ipe tamen. Nobilitas ai ge
nerositas est sensus. Nobilitas hois ge
nerosus aius est. Honestius est qui ad
ociu senectutem retulit, quam qui
in ocio inuenit, et tunc laborare incipiat

Turpe

Turpe preber spectaculu egro animus
Numq̃ tristis sis nisi ipe ignode inixeris
Homo sum quomo diuidicabo Segdary
rery iniuria Si felicitate iactaueris cu
multis dines eris. locu tener innocentie
proximij confessio. Ire seueritas est cri
minis obruptio. Boni Iudicis est dispe
sare. Non tm quis damnandus sit sed
quantus/ quis est proximus modus In
stitie Seueritas. quietissima inta agen
hones intra si hec duo uerba anata
rery omij tollerentur meu tum Qui
paupertate timet dr timendus est
Vires tuas amici magis beneficijs sentiat
qm iniurijs. Pecunia non satiat auari
nam sed irritat. Homo semp indi
gens pecunia non
uenire mihi crede non pot esse dines

et felix. Auribz frequentius quā linguis utere. Q. inq̃d dicturus es alys ante tibi dixeris. Nihil interest inter insanū et iratū nisi unus dies alter semper insanit alter semp irascitur. Facillime bono fruetur si cuitaberis, que intuperabis. Si bene te instruxeris pudeat te deteriora facere. qd persuaseris erit diuturnū qd cogeris erit occasione. Alteri semp ignoscito tibi ipi nūquaz. Tū admirtite adiciet quantū ex nolunitate abstraxeris. Stultū est somno delectari morte horrere. bonis nocet que malis parcet. Si fōm est quid times qd certū est. Nihil turpius est quam que abiciatur in abiciente passionū cognosci. Multi cum alys maledicunt, sepis conuicia faciunt. Vt li-

centrosa mancipia cum Imperio redige
lingua Cupiditate opprime. Si no po-
tes paulum remitte. Sepe ea que sana-
ratione non poterat sanata sunt opare
Q in pp pecunie amore et libidini mo-
rtue ondit se mugz causa uixisse suij
Dignus tibi sit coram quo peccare te
pudeat. Adolescens si femineis te ador-
naueris Iniuriam face cogitas. Tur-
pia ne dixeris, paulati enim pudor
p uerba deducitur. Sic habita et pocius
domus laudetur quam domus. Con-
suetudinaria res est damnatio. Dam-
natio secura horez turpe facit. Merito
damnati pena est damnationij merito
damnati est calamitas. Si quid cogitaue-
ris eto apparebit conuersantibz. Vis
uideri ab hominibz nel no mugz bone

honestatis est longa simulatio. Quid
de alienis mentibus tractas ex tuis
iudices. Multi sunt obligandi / pauci
sunt offendendi. Nam memoria
beneficiorum fragilis est. Iniuriarum te-
nax. Obiurgationi semper aliquid blan-
de commiste facilius. Et penetrant
verba que molli via vadunt quan-
que aspera. Nemo se mutat qui se
mutari desperat. Scribens
aliquid esse dicturus. ita te mor-
tuorum hominum cyrographum esse datum
Qui inferiores suos irascitur et accen-
detur est. Satis aut potestate adver-
sus alienos sibi defuisse. Qui nescit
tacere nescit et loqui. Non quicquid im-
probi mentiuntur / idem probi debent di-
cere / Longa vita bonis optabilis est.

Optabilibus boni bona gsciencia fru
itur / Malis hoibz oputilissimu est
cito fugere Nulla pusilla domus
que amicos capit multos / facilius
est pauperi contempni effugere
quam diuiti iniuria Scire uti
paupertate maxima facultas est
Leuit animu intensio . frangit re
missio Numqz scelus scelere uincen
dus est . bonus uir est qui eo usqz
peccauit . uinz . ut no iam peccare
non uelit / sed et non possit . Reg
nantibus multo periculum
est / quam his qui iudicantur . hi
ut singulos timent / illi uniuersos
Numqd fortis se forte gloriabitur
qm corporis egritudo efficit infir
mu . Numqd diues in opibus suis

gloriamur cuius spem fur ut tyram-
nus arripit. Nunqd nobilitas glo-
riabitur non unqz indignius
et miserabilioritz seruiens. Cum
indicauerit/ ama/ non cu ama-
uerit indica. dissentio a alio in-
capiat/ ate aut reconciliatio Suc-
curre paupti amicoz/ ymmo
potius Amicos sede segde res pa-
rant optime. Aduersi triusfime
probant. Peiora sunt tecta odia
quam aperta. Iraqz te minus lo-
quax inimicus offendit/ qm tacit?
hiatus enim oia fida micant.
Illius ira queritur ad nocendum
occasione. Mira ratio est/ que non
predicari/ sd gaudet intelligi. A-
gnosci amat/ qui odium ostendit

Explicit liber senece de moribus

Incipit liber Senece de Quatuor Virtutibus Ad Paulum

QVatuor sunt uirtutum species multorum sapientum sententiis diffinite sunt Quibus animus humanus compositus ad honestatem possit accedere Harum prima est prudentia. Secunda magnanimitas. Tertia continentia Quarta iustitia.

Singule igitur his officiis que subtiter annexa sunt honestum ac bene moratum uitam faciunt

¶ Vsquis ergo prudentia sequi desideras nunc per rationem recte uiues Si ora prius existimes et perpendes et dignitate rebus non est opinio multorum

sed creatq natura constituat. Nam
scire debes qz sunt qui videant bona
esse et sunt. et sunt que videntur
bona esse et non sunt. Quoqz aut
ex rebus transitoriis possides non mi
reris Nec magni existimes qd caducum
est. nec apud te que habes taqz alie
na seznabis, sed pro te taqz tua, et
dispensis et utaris. Si prudentiam
amplectaris ubiqz idem eris, et pro.
ut rerq ac temporis varietas exigit.
Ita te accomodes temporq. Nec te in
aliquibus mutes. Sed potius aptas
sicut manus que eadem est, et
cum in palmam extenditur, et cu
impugna constringitur. Prudentis
proprium est examinare
et non cito facili credulitate ad falsa

prolabi de dubys non diffinies, sed
suspensam tene sententia. Nihil
inexptum affirmes, quia nõ omne
quod uerisimile est statim uerum
est. Sicut et sepius qd primũ mere
dibile uidetur non continuo falsum
est. Crebro sigdem facem menda
tij Veritas retinet crebro mendatiũ
facie ueritatis occultatur. Nam sicut
aliquando fronte triste amicus, et
blandam adulator ostendit. Sic ue
risimile coloratur, et ut fallat ut sub
ripiat conatur. Si prudens esse cu
pis infuturo prospectũ intende, et
que possimus contingẽ cuo mo cuncta
propone. Nihil nbi subitũ sit sed
totũ ante prospicias. Nam qui prudes
est nõ dicit non putauj hoc fieri

quia non dubitat sed expectat / non sus-
picatur sed cauet. Cuiusque facti causas
require. Cum mica inueneris extra
cogitabis. Sato inquibus te debere
perseuerare qr cepisti. Quedam uō nec
incapē. In quibus perseuerare sit noxius
Prudens fallere non uult. falli non po-
terit. Opiniones tue Iudicia sint. Co-
gitationes uagas / et inutiles / et uelut
somno similes non recipies. quibus si
animus tuus oblectaueris / cū oia disposue-
ris tristis remanebis. Sed cogitatio tua
stabilis et certa sit / siue deliberet / siue
queratur / siue contempletur / non recedat
auero. Sermo quoqz tuus non sit inanis
sed aut suadeat aut moneat / aut con-
soletur aut percipiat. Iauda parce /
Vitupera parcius. Similie enim reprehen-

sibilis est nimia laudatio. et Inmode-
rata laudatio vituperatio. Illa siquidem
adulatione, ista maliquitate suspecta est
Testimonium veritati, non amicitie cre-
das, Cum consideratione promitte, plenu?
qm̃ permiseris presta
prudens e animus tuus tribus tẽpoĩbz
dispensetur. Presentia ordina, futura
provide. preterita recordare. Nam qui
nihil de preterito cogitat iniram pdit
qui nihil de futuro p̃meditatur, in ora
incautus incidit. Propone ig̃ in ãio
tuo, et mala futura, et bona, ut illa susti-
nere possis. Ista moderari. Non semp
in actu sis, sed interdũ ãio tuo requie
dato. Et requies ipa plena sit sapientie
studijs, et cogitationibz bonis. Prudens
enim nunq̃ otio marcet, ãimz aliqn-

remissum hr / numq̃ solutu. Accelerat
tarda, pplexa expedit / dura mollit
ardua exequat. Scit. tt. quid / qua via
aggredi debeat / et cito singula / et dis-
tincte iudet / Consiliuz pitor / ex apertis
obscura existimet / ex parvulis magna / et
proxime remota. ex partibus. No
te moueat dicentis auctas. nec quis / sed
quid dicat inq̃ tenduto. Nec quam mitis
sed quibus placeas / cogita qd quere / qd
potes inuenire. Id disce qd potes scire. Id
opta qd optari coram bonis pot. Nec
altiori te rei imponas / in q̃ stanti tibi
tremendum descendenti cauendum
sit / Time tibi consilia salutaria ad no-
ca / cu tibi alludit hmis mita prospitas
Time te uelnd in lubrico retinebis ac sustes
Ne tibi dabis impetus liberos / sed cir-

conspicias quo eundum sit ut quo usq;.

Magnanimitas uero quae et fortitudo dicatur si insit ãio tuo cum magni fiducia uinces. liber intrepidus aliaq; Magnum humani animi bonum est nõ timere sed constare sibi et sine inte intrepidus expectare. Si magnanimos sineris minq; indicabis tibi contumelia fieri de inimico dicas non nocuit mihi sed animq; nocendi habuit et cũ illum imposterum tua uideris uindicta putabis uindicare potuisse Sato enim honestu et manus uindicat genus esse ignoscere. Neminem suspexeris appetas neminem suffocias pallam egredere nec geras conflictu nisi induxeris. Nam fraudes et doli imbecillis

decent. Eris magnanimus si pericula
nec appetas ut temerarius nec for-
mides ut timidus. Nam timidum
non facit amiz insi reprehsibilis uite con-
scientia.

Continentiam uo si diligis arcumade
superflua et inertum desideria tua
constringe. Considera tecum quantu
natura exposcat et non quantum cupi-
ditas expetat. Si continens fueris eo usqz
perveniens inte ipo contentus sis. nam
qui sibi ipi satis est cum divitysima
tus est. Impone concupiscentie tue fre-
num. oraqz blandimenta. que occulta
ai voluptate trahunt reice. Ede ara
cruditatem. Bibe ara ebrietate. obsua
ne inconmodio ne puribz delicys in ha-
bendis nec desiderabis absentes. Victus

sit tibi ex facili re. Nec ad uoluptatem
sed ad cibum accede. Palatum tuum
fames exatet non sapores. Desideria
tua parvo redime qz hoc tm curare
debes ut desinant atqz ita quasi ad ex
emplar diuinum compositus a corpore
ad spiritum quantu potes abducere. Si
continentie studes hita non animone
sed salubriter. Nec dim uelis esse no
tum a domo sed domu a no. Non t'
affingas quod non est neque maius
videri uelis quam es. hoc magis ob
serua. Neque paupertas tibi inuida
sit. Ne ysimonia sordida. Nec sim
plicitas neglecta. nec lentitas languida.
Et si res tibi exigue sunt no sit
ti anguste nec tua deficat nec alica
mireris. Si continentia diligis turpia

fugere autem uenam. Neque alius
uerberes plusq̃ ire. Dia tollerabilia
pro preter turpitudine crede. Auerbis
quoq; turpiuis abstinere qui lucrum
cor impudenna mutus. Sermones ut
les magis quia facetos et affabiles ama
Recetos potius quia facundos miscebis
interdum seri iocos sed temperatos et
sine detrimento dignationis et uerecundie
Nam reprehensibilis risus est. Si in
modicus. Si puerile effusus. Si mu
liebriter tractus. Odibilem quoq; ho
minem facit risus. Aut superbus
aut clarus. aut malignus et furti
aut alienis malis euocatus. Si ergo
tempus locus exigit. hos quoq; cum
dignitate sapientie gere, ut te nec
grauet quicq; tacq; aspium nec con

temperat tacq; illem. non erit tibi
scurrilis sed grata urbanitas. Sales
tui sine dente sint. loci sine illiterate
risus sine Vox sine clamore.
Incessus sine tumultu quies tibi sine
desidia erit, et cum ab alijs ludit
tu sancti aliquid honestiq; tractabis
Si continues es adulationes deuita.
Sicq; tibi tam triste laudari a tur
pibus, quam si laudetur ab turpia.
letior esto quotiens displicet malis et
malorum de te estimationes prauas. Ve
ram tui laudationem ascribe. Diffi
cillimum commentum opus est. Assenta
tiones adulatorum repellere quorum ser
mones amicq; quanda voluptate re
solunt. Nullius per assentationem ami
cita merearis. Nec ad tuam amici

nam promerenda per hanc adui
pandas. Non eris audax non arrogas
Submites te non proicies gramitate
seruata admoueberis libenter Re
phenderis patienter. Si merito ob
iurgauerit te aliquis sato quia pro
sunt. Si in merito, sato quia prodesse
noluit. Non acerba sed blanda ūba
timebis Esto uicroz fugax ipe tuoz
Alioz uō neqz curiosus neqz acerbo
reprehensor sed sine exprobratione cor
rector. ita ut admonitione hilarita
te preuenias et errore facile ueniam
dato. nec extollas quēqz nec deicias
dicentiū esto tacitus admitor audi
entiū promptus recitator. Requirenti
facile responde contemnenti facile
cede neqz iurgia execrationesqz disce

das. Si contines esset animi et corpo-
reus motus observa ne indecori sint
nec ideo illas contemnes qr latent
Nam nihil differt si nemo indicat
cum tu ipse illos indicas Nobilis esto
Non levis constans non pertinax
Alicuius rei te sacerdotem habere. nec
ignorii sit neque molestu. Omnibus tibi
pares facies. si inferiores superbien
non contemnas, superiores recte ui-
uendo non metuas. pares in reddenda
officiositate neqz negligens neqz
exactor appareas. Cunctis esto beni-
gnus. Neminj landus. paucis fami-
liaris omnibus equus equus. Seueriore esto
Iudicio quam sermone. vita quam
multu. Clementie cultor. Clemens ul-
tor. Seuicie detestator. fame bone

neque tue seminator neq; alicne
inimicus. R rumoribus criminibus
suspicionibus minime credulus sed
potius maliquis qui per speciem simu
phantis ad nocendu aliquis subrep
serint oppositissimus. Ad iram tar
dus ad veniam promptus. In adusis
hiemis. In prosperis cautus et timi
dus dcultator inventu sis sicut alij
nicuq; Vane glorie contemptor et bo
noq; quibz preditus es non acerbus
nec improbus exactor. Nulli sim pru
dentiam despicias. Rari sermones
ipe si loquantur patiens. Senerus
ac seruis sed hylaris non asperias.
Sapiente cupidus et docilis. A ne no
sti sine arogantia postulanti impries
a ne nesas sine acultatione igno

rancie.

Iranie tibi postula impartiri de iustitia.
Iustitie post hec opus est. Quid est autem
Iustitia nisi naturae tacita conuentio in
adiutorium multorum inuenta. Iustitia qde
non nra institutio. sed diuina lex est. et
uinculum societatis humane. In hac non
est qd estimem? quid expediat. Expe-
diet quicqd illa dictauerit. Quisquis g°
hanc sectari desiderat. time deum pius
et amia ut ameris adeo. Amabis enim
deum si in hoc illum imitaberis. Vt uel
his obz prodesse. nulli nocere. et time-
re uirum iustu appellabunt omis se-
quentur ueneraburnt et diligent. Iust?
aut ut sis non solum non nocebis
sed et nocentes prohibebis. Nam nihil
nocere non est iustitia sed alieni ab-
stinentia. ab his ergo incipe ut no aufe-

vas et ad maiora prouehere. Vt etiam
ablata alys restituas raptores quoq; ipos
ne alys timendi sint castiga, et cohibe
Ex nulla uocis ambiguitate controuer
siam nec cas, sed qualitate animi spe
culare. Nihil tibi interesit an affirmes
an iures de religione et fide scias agi
ubicuq; de ueritate tractatur. Nam et
si iureiurando deus inuocetur, et no
inuocanti testis sit, tu non transeas
ueritatem, ne iustitie transeas legem.
Quid et si aliquando coharteris uti men
datio utere non ad falsi sed ad ueri
custodiet. Et si contingerit fidelitatem
mendatio redimi non mentieris sed
potius excusabis quia tibi honesta cau
sa est. Iustus secreta non prodit. Ta
cenda enim tacet loquenda loquitur

Atq; illi apta pax est secura tranquillitas
dum alij amoris uincunt ab illo mala
Hinc ego si studet curauerit lenis et m
trepidus cursus tui finem expectas. pro
spicias tristitia huius mundi hylarus
tumultuosa quietus extrema securus
his ergo institutionibus he quatuor uirtu
tum species perfecti te faciunt uirum
si mensuram rectitudinis eaq; equo ui
nendi seruauerit. De prudentie mensura
fine

NAm prudentia si terminos suos exce
dat calliduS et pauendi acrimonis. al acumis
eris inuestigator latentium et scrutator
qualiumq; noxiarum ostenderis notaberis
timidus suspicaciis attentus semper
aliquid timens semp aliquid querens
aliqd semp conuincens et qui subtilis
simas suspiciones tuas ad reprehensio

nem alicuius impingas admissi mon-
straberis digito astu plenus versipel-
lis et simplicitatis inimicus
culpax et postremo imo note acumeris
malus homo uocaberis. In has ergo ma-
culas prudentia immensura perducet
quibusque in illa mediocri lance pre-
sistit nec obtusum in se habet aliqd
nec uersutum De magnanimitatis mensura

MAgnanimitas autem si extra modu
sum extollat fuerit uix minace
inflatum turpidum inquietum et in-
quasque excellentias dictox atque factox
neglecta honestate festinum. Quum mon-
tis oibz superbia subrugens ut bestia
uius et quieta excitat alium ferit
alium fugat. Sed quamuis audax
sit impugnator. tm multa ex se valen-

tia breve non poterit. Sed aut miser
appetit finem aut erumpnosam sui
memoria derelinquit. Mensura ergo
magnanimitatis est. nec timendum
esse boiez nec audacem. De commen
Continentia deinde. ne Mensurei
hus terminis te astringas cave ne
parcus sis. ne suspicaose et timide
manu contrahas. ne minimine q3
calculum ponas. Nam talis et tan
pudebit integrtas. hac
q3 mediocriter linea continentia
observabis et nec voluptati deditus
prodigus et luxuriosus appareas.
Nec iuvara tenacitate sordidus aut
obscurus existas. De fustitie mensura.
Iustitia postremo eo mediocritatis trine
tibi regenda est. ne dictu fugitev

leni inoram semper ab ratione negli
gentia subsequatur, dum neque de
magnis neqz de minimis errantiuz
uitys corrigendi curam geris. sed li
centiam peccandi, aut alludentibz
tibi blande, aut illudentibus protuc
permittis. neqz rursum nimia rigi
ditate et asperitate, nihil ueme aut
benignitatis reseruans humane so
cietate durus apparcas. Ita ergo ama
bilis iustitie regula tenenda est. ut
reuerentia discipline cuisqz nimia
negligentie comitante. despecta mi
lestat. neque seuerioru atrocitate
durata gram humane amabilita
tis amittat. Siquis ergo uitiam
suam ad uitiatate non tm propaz
sed et multoru incuipabiliter ascisci

desiderat hanc pdictarꝫ uirtutu formulam pro qualitatibus temporꝫ locorꝫ personarū atq; causarꝫ comediocritatis tramite teneat / ut uelut inquodam meditulio summitatis ascendens quasi per abrupta altrinsecus principia aut ruentem compos ipe deuitet insaniam / aut deficientem punict ignauiam /.

Explicit liber Senece de quatuor uirtutibus ad Paulum Apostolum

Liber de remediis fortuitorꝫ Senece ad Galionem

HUnc librū composuit Seneca nobilissimus eratorꝫ ad Galione quendam amicū suum contra omnes impetus et machinamenta fortune. fecit aut

ipm sub dialogo, ut sit sensus con-
gnerens, et ratio confortans. Liber autem
iste, et sentiunt sensuiz maiestate
et eloquij claritate, et sententiarum
brevitate refulget.

Licet tantorum poetarum carmina gremium
tuum illustrent. aliqn deliberans hoc
tibi opusculum pro accidentibus
casibus dirrigere curavi q̃ non prece-
dentes, sed poteri narrabunt. Unde
q̃ incipiendu dignu querere tibi vi-
detur. Amorte tanq̃ abultimo igt
vnio amaximo ab hoc precipue ges
humana contremit. Nec imerito sibi
videtur hoc facere. Ceteri enim ti-
mores hi post se aliqne locu. mors

abscondit. alia nos torquet. mors denoua-
ta omnes horremus hac exitus expectat
et alioqz per cautin et per aliud se
timere non Indicat quicqd extremes
mus habet aut remedii aut solatii
Sic g° te formauerit nrs
quis tibi morte minetur omnes terri
culas deludes eius Sen. Morieris
Ra Ista est hominis nā non pena. Sen.
Morieris. Ra. Hac conditione miramur
ut exirem. Sen. Morieris Ra. Genium
lex est qd acceperis reddere. Sen. Mo
rieris Ra. Peregrinatio est uita cui am
bulauerit demū redeundum est. Sen.
Morieris. Ra. Putabam te aliqd non
dicere ad hoc uenit id ago hinc me
singuli dies ducunt. Nascenti mihi
nā posuit hinc terminum qd habeo quo

indiguero, hec verba mirari. Sen. Mo-
rieris. Ra. Stultu est timere qd vitare
non possis. Istud nō effugit et qui dis-
tulit. Sen. Morieris. Ra. non primus sum
nec ultimus omnes enim antecesserunt
omnes me sequuntur. Sen. Morieris. Ra.
Nihil grave est qd semel nō est
alienū enim meū nouū. hic enim cū
meo creditore contraxi cui detorqre
non possum. Sen. Morieris. Ra. Dij
melius qd nemo mihi istud minari
mortalis pōt. Sen. Morieris. Ra. hic
est humani officij finis, quis sanus
exactorem moleste tulit quo transit
orbis ego transibo. quid ego nescio
me esse rationale, et cum rationali
est, et mortale. Sen. Morieris. Ra.
Ad hanc conditionē cuncta gignūt

ut qd cepit desinat De decollatione
decollaberis Ra. sen mala morte.
quid interest an cesim moriar an
punctim. Se. Sed sepe feriuerus et inter
gladij inte conuenient. Ra. Quid re
fert quam multa sint uulnera uno
por amplius qm unus unu esse mor
tifery De inhonesta morte et pegrina.
Sen. PEregre moriuerus. Ra. Vndeqqz ad in
feros ut ad supos una uia est. Sen.
Peregre moriuerus. Ra. hoc est impriuz
sme uiatico peruenire. Sen. Peregre
moriuerus. Rat. Et ego qd debeo solue
paratus sum. uideat ubi me ue
nerator appeller. Sen. Peregre mo
riuerus. Ra. Nulla est aliena patria
mortuo. Se. Peregre moriuerus. Ra. No
est grauior forus qm domi somnus

Iuuenis morieris. hoc unum
est qd eq adiuuenem qm ad senem
pertinet non etatum ex sensu nec
exigitur nus annorum adolescentes et
impuberes cadere fati necessitas ducit
optimum est mori cu uiuat uiuere.
Senf Iuuenis morieris. Rat Quoq3
ad extremu sui fati uenit senex mo
ritur. Non enim refert q sit hois
etas sed que sit metha. Senf Iuuenis
morieris. Rata Fortasse alicui malo
subducit me fortuna et si mullo alio
tante senectuti. Senf. Iuuenis morieris Rat.
Non refert qd annos habeam. sed
quod acceperim si plus uiuere non
possum hec est senectus mea De uere
Insepultus iacebis sine sepultura. Senf ut
Rat Quid aliud hunc respondea qua

Virgilianu illud facilus iactura sepleri
si mihi sentio non pertinet adme
iactura corporus insepulti sed sentio
oiis sepultura tormentu est. Sen In
sepultus iacebis. Ratio Quid interest
an ignis me an fera consumat An
tempus ultima oiuz sepultura istud
non sentienti superuacuu est sentien
ti omis. Sen Insepultus iacebis. Ratio At
tu gbustus at tu abrutus. at tu mcla
sus. at tu putridus. at tu cinsceratus
et constructus aut lapidi traductus
que te paulatim edat et exsicet. Si
nulla est sepultura non sepeliemur
sed proiciemur. Sen Insepultus iaceb.
Ratio Quid in re tutissima dubitas
ult penaz oiuz terminu locus iste est
ut inte debeamus multa morti nihil

non sepultorꝫ sed uiuorꝫ causa in
uenta est sepultura / ut corpora et
usu et odore feda amouerentur. Alios
terra obruit alios flamma consump-
sit. Alios lapis redacturas ad ossa in-
clusit. Sed nrīs oculis parcimus.
Sens. Egrotabis. Rat. Venit De Egritudine
tempus quo experimetuz mei capiam
non in mari tm aut in prelio uir ef-
fortis apparet / exhibetur in lectulo et
uirtus. Sen. Egrotabis. Ra. non por istud
toto seculo fieri aut ego febrem re-
linquam aut ipa me semp una ēc
non possumus. Sen. Egrotabis. Ratio
Cum morbo mihi res est aut uin-
cet aut uincetur. De malilogio
Sens. Male de loquitur homes. Ra. Sed mali
mouerer / si demetrius. Si catho. si

lchus sapiens. si alter Cato. si Scipiones
duo ista loquerentur. Nunc mates
displicere laudari est. Non potest
ullam auctez hre sententia Vbiqz
damnandus est male de me loquit'
Se. Male de te loquitur homes. Ra. Bene
enim nescim loqui. facim qd non
mereor sed quod solent quibusdam
enim casibus sic innatu est ut no
pro ueritate. sed pro consuetudine
latrent. Sp. Male de te loquit' homes
Rat. Moueret si hoc Iudicio face-
rent nunc morbo facim no de me
loquitur sed de se. De Exulatio. Sensus
Exulabis. Rat. Errat cum oia freeis
patriam meam transire no possu
oinz una est patria ex hanc nemo
proiq por Sen. Exulabis. Rat. Non pria

mihi interdicatur sedo locus inquantin
quis terrarum nemo in meam. nemo
nulla terra exilium est sed altera pria.
Sen. Ex ntabis. Rat. patria est ubiqz
bene est illud ain per qd bn est
in hoc non est in loco in ipsius enim
potestate est qd fit illud infortunij.
Si enim sapiens est peregrinatur.
si stultus exulat. Sen. Exulabis Ratio
Hoc dicas loco Cuiatis alterius do
naberis. De dolore sensus / Sensus
Dolor immet. Ra. Si exiguus est fera
mus levis est patiens si levis est fe
est ramus non levis glia. Sen. Clamo
rem dolor exprimit. Rat. Sed secre
ta nio exprimat. Non pot homo pay
esse dolorij nec voi dolor. Sen. Dura
res est dolor. Rat. Ymo tu molis. Sen.

Pauci dolorem. ferre poterunt. Ratio.
Simus ex paucis. Sen. Imbecilli nam
simus. Rat. Natura istamare noluit
illa nos fortes genuit. Sen. Fugiamus
dolorem. Ra. O nod illa sequitur fu
gientem. De paupertate. Sensus.
PAupertas mihi gravis est. Ra. Vino
tu paupertati non in paupertate tu
cium est sed in paupere illa expedita
est hylaris et tuta. Nescis te opinione
non te laborare pauper es quia inde
vas tibi Sen. Pauper sum Ra. Nihil
deest amibus pecora indie uiuunt. fe
lix in alimentis solutudo sua sufficit
Accepit ille grandem pecuniam
ergo et superbia. De Imperatoribus Sensus.
NOn sum potens. Rat. Gaude et ipo
tens non eris. Sen. Iniuria accipere

potero. Ra. Gaude facere non poteris
Sen. Magnam potentiam hi. Ra. ho
mine illum iudicas archa est, quis
erario quis plenis inuidet loculis
et iste quem existimas dum pecunie
loculus est. Sen. Multum habet. Ra.
Aut auarus aut prodigus est. si pro
digus non habebis si auarus non
hi. Iste quem tu felicem admiran
tibus credis sepe dolet, sepe suspirat
Sen. Multi illum comitantur. Rano
Mel musce sequuntur. Cadauera tu
lupi et fumenta formice preda
sequuntur. Ista turba non hominem.
Pecunia De amissione Pecunie. Ger.
perdidi. Ra. Nescis forasse te illa per
didisse. Sen. pecunia perdidi. Ra. Sed
habuisti. Sen. Pecuniam perdidi. Rano

habeo unu periculu minus. Sen. pecu
niam perdidi. Ra. O te felicem si cu
illa perdidisti auaritia. sed si maner
apud te est tam mihi felicior quia
tanto malo materia subdita est. Sen. al subducta
pecuniam perdidi. Ra. Et illa quam
multos erus nunc expeditior in uia.
domi tutior. Non habebis heredem
exoneramur aut te fortuna si in
telligis et tuciorem possunt loco dam
nu putas remedium est. Deflens ge
nus miseru / te clamitas q opibus
excussus es tuo uitio. Ista tibi iactu
tam tristis est. Non tam moleste fer
res si tanq perditurus habuisses. Sensus
pecuniam perdidi. Rat. Nempe an
quam tu haberes alius ante perdi
derat. De amissione oculor. Sensus

Oculos perdidi. Ra. habet et nox suas
voluptates. Sens. Oculos perdidi. Ramo
O — nam multis cupiditatibus via in
clusa est qm multis hiatibus carebis quos
ne videre velles et evitandi erant
non intelligis parte mocenne
percentate hi qui mundi / et que
mundi sunt vident oculi adulte
rium — hinc mestis hinc do
mus quam concupiscat. hinc urbe
matamenta sunt maiorq duces sce
lerum. De amissione liberorum. Sensus.
Libros amisi. Rat. Stultus es qui fles
casus mortalium qd istine aut no
vum aut mirum est. quia rara est sine
isto casu domus. qd si infelicem vocas
arbore quia ipa stante cadant sua
poma et hic mus Nemo extra

icrum sui

ictum sui ulneris positus est ducunt'
ex plebeia domo in matura funera du
cunt' et ex regia. Non est idem fati or
do qui et status. Non quo unus quisq;
uenit eunt' qd hic causa est quod
indigneris quid cont' expectationem
nam euenit perire perituq. Sen.
Sed illos ego supstites optaueram Ra.
Sed nemo hoc tibi promiserat. Sen.
Perierunt liberi mei Ra. habebant illi
cuius magis essent quam tui / apud
te morabantur ptario educandos tibi
fortuna mandauerat recepit illos nio
abstulit De Naufragio. Sen.

NAufragiu feci. Rat. Cogita non qd per
dideris / sed quod euaseris. Sen. Nudus
exiui Ra. Sed existi. Sen. Oia perdidi
Ra. Sed cu oib; perire potuisti. Sen.

In latrones incidi. Ra. Sed alios in ac
cusatores alios in fures alios infran
datores plena insidijs uia est. Noli
conqueri qd incideris, gaude qd eua
seris. De Inimicis. Senecae

INimicos habeo Ra. Quo aduersus
feras munimenta corporis geres quo
aduersus serpentes. Sic aduersus imi
micos auxilia aegspice quibus illos
aut arceas aut compescas aut qd
optimu est places. Sen. Inimicos habeo
Rat. Illud est parus qd amicos no
habes. De Amissione Vxoris. Senec.

VXore bona amisi Rat. Vtru inueneris
bona aut feceris. si inueneras hre
te posse ex hoc intelligas qd habuisti
Si feceris bene spera. res perit salu
est artifex. Sen. Vxorem bonam amisi

Rat. Quid in illa probabas pudicitia
quam multe diu custodia perdiderunt
decos quam multe inter probas matrimo
nialis ordinis esse ceperunt, inter
nonatorq; delectabat te fides eius. Nul
tas ex optimis coniugibus pessimas in
denus ex diligentissimis solutissimas
ex liberalissimis raptissimas. Omnis qde
impuroq; animus maxime in lubrico mu
lieris est. Etiam si bona uxore habes
non potes permansura affirmare in
illo fuisse proposito. Nihil est tam mo
bile qm uoluntas feminaq;. Nihil ta
uagum. Verumq; matrimonium repu
dia cognouimus et fedioris diuortio ma
le coherentia rupta q3 multe quos in
adolestentia amauerunt in senectute
utrinque quasi relinquerunt. Quo

ticus cum le dimortin risus quia mul
tas motus amor odio nocioye

Sen. Sed hec sint bona et finis
set si mixisset. Rat. Mores efficit ut af
firmare sine periculo possis. Sen. Vxo
rem bonam amisi. Rat. Inuenies si
nihil queris nisi bonam uxorem
tantumodo ne ymagines pravos pro
spexeris nec patrimonii cui iam ipsa
nobilitas primo loco cessit: Ista duo cu
fortuna non repugnabit facilius reges
animum nulla rerum uanitate turnentem
non multu abest a contemptu uxri q
se nimis conspicit diu bene institutam
nec maternis inquinatam uicijs no
cius animalis eiusdem primonij bo
compendeat uiuq; margarite suffo
cent non cui minus sit mdote quia

mueste Numq̃ patente sella circula
tam per orbem. Nunq̃ populus ex
oi parte uiro maximus inspexerit cui
sarcinis dos non sit angusta hanc al dom
facile ad mores suos redigere quia mulier
corrumpit publici corruptores. Sens.
Vxorem bona amisi. Non ergo
debes flere et intolerabile uocare
iactura hoc nicin deest: uiru illam
ingeas cui non. cui maxime cogita
neris et miru cogita Sens. Amisi vxo
rem bona Sor. Soror recuperari bona
non pot nec mr. Vxor aduentiu
boniu est non est inter illa que uni
cuiq̃ semel contingit. Multos tibi
enumerare possem quibus uxorem
bonam ingentibus contigit meliorem
Mors. exilium. luctus. dolor. non sut

supplicia / sed trabuta uiuendi. Nemi-
nem illesum fata trasmittit. et fe-
lix est non qui alys videtur esse / sed
qui sibi videtur. Videt aut q̃ in
domo sit ista felicitas. De amis

AMicũ amisi. Fiunt Amicorũ. Senso.
Ratio Inde enim te habuisse certũ est
Sen. Amicũ perdidi. Ratio Alũ quere
et ibi eum quere ubi eũ reperias
Quere inter liberales artes / inter rec-
ta et honesta officia. Quere in labo-
ribus ad mensum vel ista non qrũ
quere aliqd frugi.

FINIS.

Ego frate Lodovicus

Sapiens vobis

Sapiens verbis

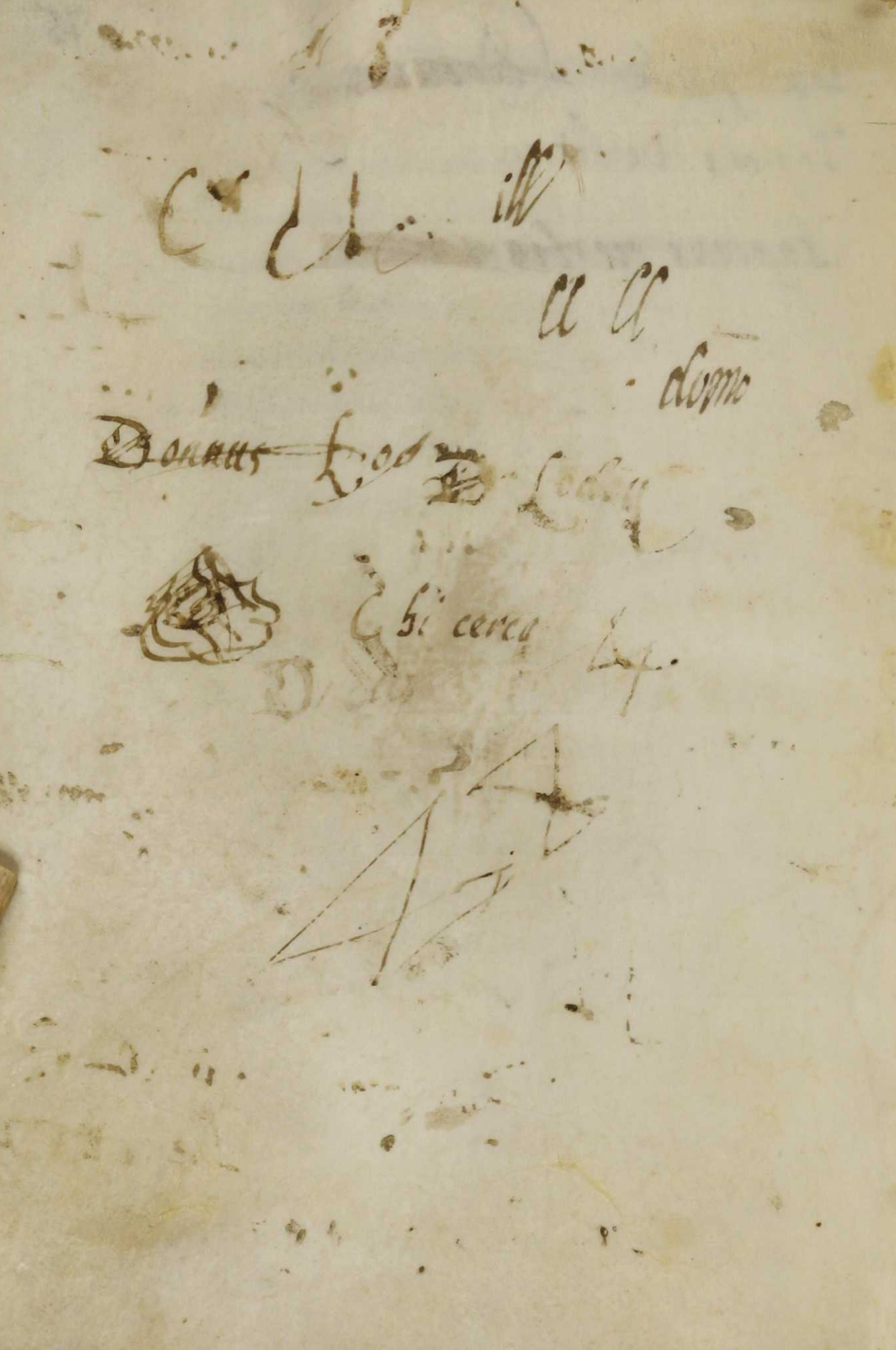

Illustrissimo — et Serenissimo

Illustrissimo

Illustrissimo
ac Serenissimo

signum may not

signum may not

Nel tempo che rinouua i mei suspiri

frate

ma

michi

Don

1507 1507 I
E
H

minime

S
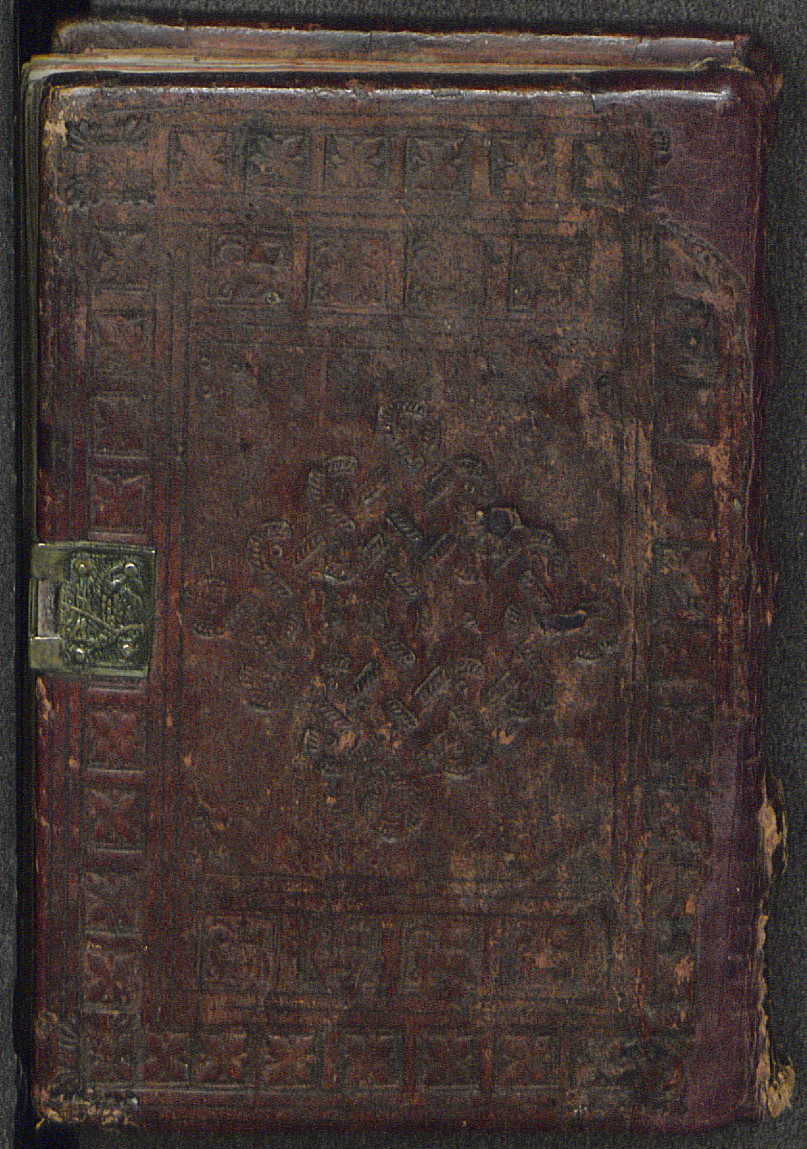
75 l. + 2 +2 košile